

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, PROSINAC 2015. ■ GODIŠTE IX. ■ BROJ 57 ■ ISSN 1846-4076

DOGAĐAJNICA

Bikupova Božićna poruka

**Otvorena vrata milosrđa
na požeškoj Katedrali**

**Obljetnica voćinskih
stradanja i otvorenje Svetih
vrata Izvanrednog
jubileja milosrđa**

**Biskup sudjelovao na
Svjetskom kongresu o
katoličkim školama**

**Obljetnica ubojstva župnika
Bürgera u Slatini**

**Biskup Škvorčević
posjetio Hrvate u Pečuhu**

**Proslava 200. obljetnice
izgradnje župne crkve
u Oriovcu**

IZ NAŠEG CARITASA

**Biskup posjetio prognaničko
naselje Kovačevac**

ŽIVOT MLADIH

**Festival duhovne glazbe
„Hodočašće u došašće“
u Pakracu**

KULTURA

**Otvorena izložba božićnih
poštanskih maraka**

DUHOVNI KUTAK

OTVORENA VRATA MILOSRĐA u požeškoj Katedrali i Voćinskom svetištu

(str. 6 – 9)

»S radošću vam i od srca čestitam Božić u godini Izvanrednog jubileja milosrđa, s iskrenom željom da Božja milosrdna ljubav zagrije ohladnjela srca, pobijedi tamu sebičnosti i zloće, udijeli oprostjenje i mir.«

Božićna poruka biskupa Antuna (str. 2.)

Obitelj u svjetlu božićnog sebedarja i milosrđa

Časna braćo svećenici i đakoni poštovani redovnici i redovnice, bogoslovi i vjeroučitelji, draga braćo i sestre!

Isusovo rođenje objava je dobrostivosti i čovjekoljublja Spasitelja našega, Boga, koji nas spasi po svojem milosrđu (usp. Tit 3,4-5). S radošću vam i od srca čestitam Božić u godini Izvanrednog jubileja milosrđa, s iskrenom željom da Božja milosrdna ljubav zagrije ohladnjela srca, pobijedi tamu sebičnosti i zloće, udijeli oprostjenje i mir.

Božić i kriza braka i obitelji

Otvorenjem Svetih vrata na požeškoj Katedrali i voćinskom svetištu u nedjelju, 13. prosinca započeo je Izvanredni jubilej milosrđa i u Požeškoj biskupiji. Svetkovina Božića osobita je prigoda napraviti još jedan važan korak, otvoriti i vrata naših obitelji milosrđu novorođenog Spasitelja da ih on pohodi u mnogim, nerijetko teškim problemima. O krizi braka i obitelji raspravlja se na različitim društvenim razinama kod nas i u svijetu. S velikom pomnjom razmatrala ju je i XIV. opća

Otvorenjem Svetih vrata na požeškoj Katedrali i voćinskom svetištu u nedjelju, 13. prosinca započeo je Izvanredni jubilej milosrđa i u Požeškoj biskupiji. Svetkovina Božića osobita je prigoda napraviti još jedan važan korak, otvoriti i vrata naših obitelji milosrđu novorođenog Spasitelja da ih on pohodi u mnogim, nerijetko teškim problemima.

skupština redovite biskupske sinode u Rimu tijekom mjeseca listopada ove godine, na kojoj sam sudjelovao kao izaslanik Hrvatske biskupske konferencije. Sve je usredotočeno na pitanje kako pronaći rješenje za ugroženost u kojoj se zbog različitih čimbenika nalazi brak i obitelj. Božić nam stavlja pred oči Svetu Obitelj Isusa, Marije i Josipa, koja nam može biti najboljim smjerkom u tom nastojanju te bi joj u godini Izvanrednog jubileja milosrđa valjalo posvetiti posebnu pozornost.

Božićno iskustvo u hrvatskoj obitelji

Želio bih najprije podsjetiti na naše dragocjeno hrvatsko božićno obiteljsko iskustvo. Kad se obitelj za Božić okupi oko jaslca progovore neke njezine dimenzije topline, ljepote i snage koja zrači iz međusobne blizine njezinih članova, iz dječjih razdraganih lica i bezazlenih pogleda, zajedništva punog uzajamnog razumijevanja, izraza darivanja, plemenitosti i dobrote. Božić s pravom nazivamo blagdanom obitelji. Što je to skriveno u njemu što daruje iskustvo obitelji kao zajednice radosti i sreće? Odgovor je jednostavan i nedvosmislen: To je Isus, Sin Očev, rođen kao čovjek u jednoj ljudskoj obitelji, moćan ljubavlju kojom u božićnom slavlju daje iskustiti naše obiteljsko zajedništvo u njegovoj izvornoj ljepoti po Božjem naumu.

Betlehemske jaslice očitovanje obitelji kao Božje ustanove

Betlehemske jaslice snažno nas podsjećaju da Isus, Sin Božji nije izabrao kraljevski dvor ili krug bogatih ljudi u kojem će se roditi, nego skromne roditelje i siromašnu štalicu u malenom gradu Betlehemu. Time je potvrdio kolika je važnost i vrijednost ustanove braka i obitelji, rađanje novog potomstva te posvjedočio da njihova bitna životna sastavnica nije materijalno blagostanje, nego sebedarje, darivanje sebe za drugoga. Povezao je tako naše ljudske obitelji s onim što Bog jest odvijeka u svom trojstvenom biću: Otac koji se posvema daruje Sinu u Duhu ljubavi. Ono što Bog jest odvijeka, objavio je u našem svijetu po Sinu koji je postao čovjekom u jed-

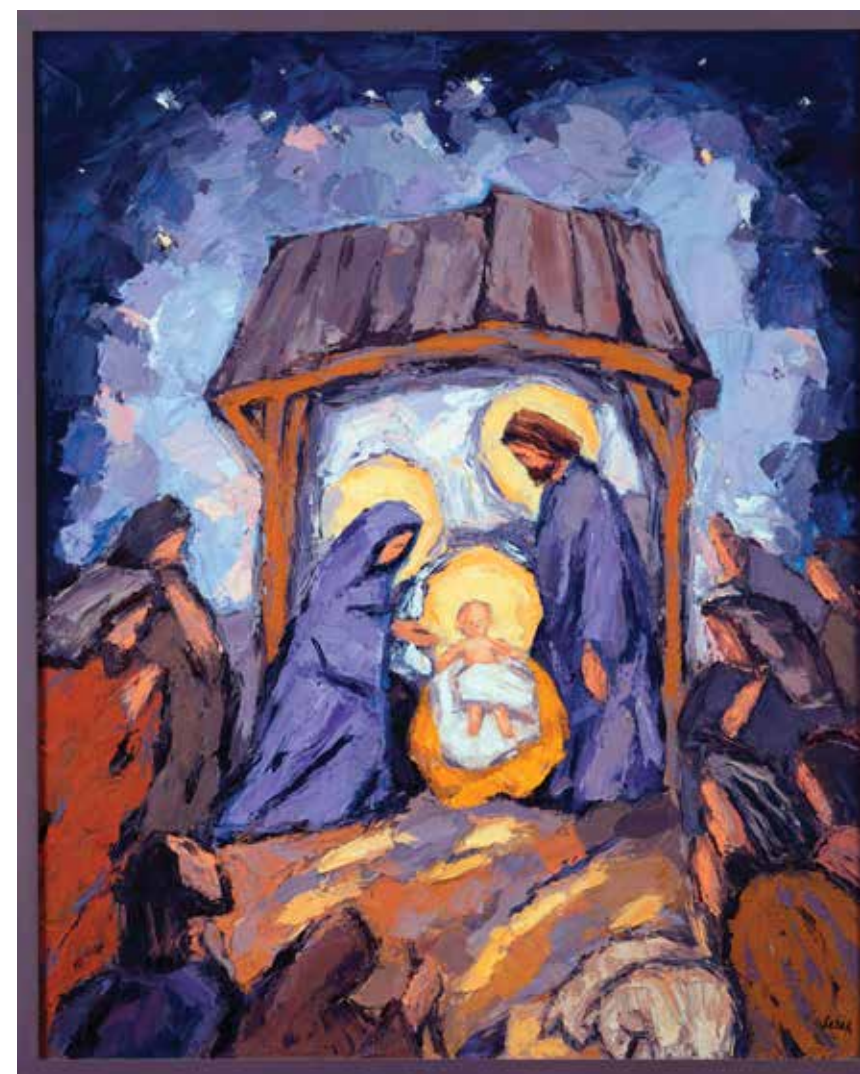
noj ljudskoj obitelji, a na vrhuncu se to ostvarilo u njegovoj smrti na križu. Poručio nam je kako se radost u obitelji ne postiže putem sebičnosti, nego služenjem u poniznosti.

Sin Božji rođenjem u obitelji sjedinio se sa svakom ljudskom obitelji

Da bismo još dublje ušli u otajstvenu stvarnost obitelji zacijelo je dobro podsjetiti na tvrdnju II. vaticanskog sabora koju je sv. Ivan Pavao II., utemeljitelj Požeške biskupije rado isticao: „Utjelovljenjem se naime Sin Božji na neki način sjedinio sa svakim čovjekom“ (GS 22). To je u duhu Ivanova Evanđelja koje veli da je „Riječ tijelom postala i nastanila se u nama (razapela šator u nama - Iv 1,14), kako to navode neki suvremeni prijevodi. U tom smislu s pravom možemo reći da je unutarotajstveno Očevo darivanje Sina odvijeka u snazi Duha Svetoga, očitovano u našem svijetu po njegovu ljudskom rođenju u betlehemske štalice imalo odjeka ponajprije na Svetu Obitelj u kojoj se rodio, i da to ima značenje i za svaki ljudski brak i obitelj u kojem je ta božanska ljubav na neki način postala prisutnom. Sin Božji je svojim rođenjem kao čovjek objavio da su odnosi supružnika i drugih članova, utemeljeni na ljubavi, središnja sastavnica braka i obitelji po Božjem naumu.

Do rješenja krize u braku i obitelji snagom Božjeg i ljudskog sebedarja

Upravo u spomenutom Božjem sebedarju, bitnoj poveznici betlehemske Svete Obitelji, tajna je božićne neiscrpne nebesko-zemaljske ljepote, neuhvatljive božansko-ljudske dubine koja prigodom proslave Božića posebnom snagom progovori u obiteljima. U težinu naše svakodnevice to otajstvo Božjeg sebedarja za nas u Isusu Kristu unosi svjetlost i snagu, budi nadu da čovjek i svijet nisu prepušteni svojim nemoćima, da su brak i obitelj zajedništvo u kojem prebiva Božja pobjednička moć, koja im daje ispunjenje. To nas potiče da se ovog Božića obnovimo u svijesti koliko je obitelj „dragocjeno blago“ kako ju je nazvao papa Franjo, da otkrijemo njezinu izvornu ljepotu po Božjem naumu, te novim žarom

promičemo njezino dostojanstvo, tražimo zaštitu i pružamo joj svaku potporu kao prvoj i najvažnijoj društvenoj ustanovi. Pri tom ne smijemo zaboraviti kako se ljubav kao temelj braka i obitelji ne može kupiti u trgovini niti nabaviti negdje drugdje, nego je Božji dar. Primiti je može samo onaj tko u molitvi trajno za nju otvara srce, te ga Bog snagom svoga Duha osposobljuje za sebedarje, koje bračno zajedništvo i sve obiteljske članove i u najtežim životnim trenucima čvršće povezuje od bilo čega drugoga.

Milosrđe – otajstvo Božje i ljudske blizine

Sebedarje se u braku i obitelji ostvaruje kao otajstvo najdublje osobne blizine. No, blizina o kojoj je ovdje riječ nije prostorna kategorija, karakteristična za fizičku razdaljinu osoba ili stvari. Ona je stanje međusobne

otvorenosti na razini duha, koja premošćuje nutarnju razdaljinu, ostvaruje duboku duhovnu povezanost te od različitih osoba tvori jedinstvo. *Ostanite u meni i ja u vama* (Iv 15,4), poticao je Isus svoje učenike, uvjeravajući ih: *Tko ostaje u meni i ja u njemu taj donosi mnogo roda* (Iv 15, 5). Kad članovi obitelji iz vjere žive pripadnost Isusu Kristu, te oni budu u njemu a on u njima, učvršćuju svoju duhovnu blizinu i povezanost, bez koje fizička blizina može postati nepodnošljivom, napose kad zavlada individualizam i sebičnost te se rodi mržnja, najveća među-osobna udaljenost. Bračne rastave plod su duhovne otuđenosti dviju osoba, koju može pobijediti samo praštanje i milosrđe, moć našega duha Bogom osnažena. Bog je u Sinu, rođenom u Betlehemu, položenom na drvo križa praštanjem i milosrđem dokinuo

Betlehemske jaslice snažno nas podsjećaju da Isus, Sin Božji nije izabrao kraljevski dvor ili krug bogatih ljudi u kojem će se roditi, nego skromne roditelje i siromašnu štalicu u malenom gradu Betlehemu. Time je potvrdio kolika je važnost i vrijednost ustanove braka i obitelji te posvjedočio da njihova bitna životna sastavnica nije materijalno blagostanje, nego sebedarje, darivanje sebe za drugoga. Povezao je tako naše ljudske obitelji s onim što Bog jest odvijeka u svom trojstvenom biću: Otac koji se posvema daruje Sinu u Duhu ljubavi.

+ Antun Štambić

Požega, 21. prosinca 2015.

OTVORENA VRATA MILOSRĐA NA POŽEŠKOJ KATEDRALI

Bog nam je tijekom trinaeststoljetne povijesti iskazivao svoje milosrđe

Piše: Robert Kupčak • Foto: D. Mirković i Foto Šunjo

U nedjelju, 13. prosinca biskup Antun Škvorčević otvorio je Vrata milosrđa na Katedrali u Požegi. Slavlje je započelo ispred crkve sv. Lovre koja je za tu prigodu bila postajna crkva, a pred kojom su se okupili svećenici, redovnici te brojni vjernici iz župa Katedralnog arhidakonata i iz drugih dijelova biskupije.

Pridružile su im se sestre redovnice, bogoslovi i aspiranti za svećeništvo, ministri, mladi, djeca požeške Katoličke osnovne škole, predstavnici požeških župa i vjerničkih zajednica sa svojim zastavama te brojni drugi vjernici. Nakon što je pročitano ulomak iz Bule pape Franje *Lice milosrđa* okupljeno mnoštvo krenulo je u procesiji prema Katedrali pjevajući Litanije Svih Svetih. Došavši pred zatvorena katedralna vrata, biskup Antun je objasnio da ih želimo otvoriti kako bi nas podsjećala na otvoreno Božje srce puno milosrđa i praštanja koje nam je posvjedočio u Isusu Kristu te je, otvorivši ih, kroz njih poveo Božji narod uz pjevanje gesla „Milosrdni kao Otac“. Poškropio je sudionike slavlja blagoslovljenom vodom, protumačivši da su po krštenju očišćeni Božjim milosrđem postali jedno tijelo u Isusu Kristu.

Poziv na obraćenje

U homiliji najprije je nazočne upoznao s prijedopnevnim VII. hodočašćem vojnika, hrvatskih branitelja, predstavnika policije i drugih vjernika u Voćin prigodom 24. obljetnice razaranja Voćinskog svetišta i ubojstva četrdeset i sedmero mještana. Istaknuo je da s njima ovoga dana tvorimo jedan narod koji je krenuo u Godinu milosrđa. Osvrnuvši se na evanđeoski ulomak primijetio je kako evangelist Luka u njemu naglašava da je narod iščekivao nekoga tko bi mogao promijeniti onodobno čovjekovo stanje: „Svi su u ono doba osjećali, po onome što je upisano u njihovim srcima, da ovaj naš svijet i ovaj naš život ne ide u dobrom i pravom smjeru. Svi su nekako osjećali da može i mora biti drugačije, ali nisu znali kako to ostvariti“. U takvom stanju, nastavio je biskup, pojavljuje se Ivan Krstitelj koji poziva narod na obraćenje i na konkretna dobra djela u iščekivanju Isusa Krista s kojim će započeti drugačiji, novi svijet. Primjenjujući to na naše prilike rekao je kako „mi, između ostalog, sada iščekujemo da se nakon izbora konačno oblikuje Hrvatska vlada. Smatramo da je situacija takva da se mora nešto poduzeti kako bi se ona promijenila te da nam bude ljepše i bolje. Hoće li naša iščekivanja biti ostvarena kroz novu Vladu? Unaprijed možemo reći da neće.“

Koja su naša iščekivanja?

Biskup je i pojasnio svoj odgovor. „Naša iščekivanja su daleko dublja i zamašnija. Ona se u konačnici odnose na onu duboku razinu našeg postojanja na kojoj smo ranjeni negativnošću, zloćom, pokvarenošću i osuđeni na smrt. I mi, zapravo, kroz iščekivanja da Vlada nešto učini, na svoj način svjedočimo o toj našoj dubokoj čežnji da se promijeni te naše najteže stanje. Može li netko na toj razini nešto učiniti, promijeniti?“ zapitao se biskup i odgovorio kako nam Ivan Krstitelj poručuje da može i da je to jedini Isus Krist koji krsti Duhom Svetim i ognjem, sabire u svojoj muc i smrti svu našu prolaznost, ono što je nevaljalo,

ranjeno i svojom žrtvom ljubavi, milosrđa i praštanja pročišćava ovaj naš svijet kao svoje gumno te u njemu naše najdublje iščekivanje dobiva pravi odgovor.

Smrtni krug zla

Zapitao se nadalje: „Jesmo li mi ljudi koji svoje nade i iščekivanja očituju samo na nekim površnim i izvanjskim razinama? Ili je nama iskreno pred životom stalo do toga da se u nama ostvaruje ono što može Bog, što može Isus Krist?“ te dodao: „Bog snagom svoga praštanja i milosrđa može razmrsiti klupko zla, negativnosti i smrti. Božje praštanje i milosrđe pojavljuje se na obzoru naših nemoći kao izlaz iz onoga što mi ne možemo učiniti. Hajdemo u Isusu Kristu u ovoj Godini milosrđa prepoznati onoga koga nam je Bog dao za ta naša najdublja, konačna iščekivanja pa da s njime dublje i snažnije računamo!“ Protumačio je potom kako starozavjetni zakon uzajamnost „Oko za oko, zub za zub“ i suvremeni sudski sustavi na njem utemeljeni čovjeka ostavljaju zarobljenim u smrtnom krugu u kojem on ostaje osuđenik na zlo iz kojeg nema izlaza. Podsjetio je da samo pomilovanje razdiire krug zla i daje izlaz onome koji je zlo učinio, istaknuvši: „To je milosrđe, takav je Bog, on oprašta!“

Kako bi se izbjegao nesporazum da time što je Bog milosrdan i što prašta ne znači da svatko može činiti što mu se prohtije, biskup je pojasnio da milosrdni Bog ne prestaje biti i sudac, ali da „više od toga Božjeg sudačkog nastupa, treba imati strah da ne razočaramo i ne izdamo njegovu ljubav. To je pozitivan strah – da Boga ne povrijedimo i ne izdamo njegovu dobrotu.“

Mozaik istine putem milosrđa

„Valjalo bi u ovoj Godini milosrđa slagati taj mozaik istine o nama, bićima ranjenima zlom, ali još više istine o nama koja je progovorila u Isusu Kristu Božjim milosrđem, Božjom ljubavlju i praštanjem. Božje milosrđe nije suprotno pravdi ili

pravednosti, nego je Božje milosrđe najveća pravednost. Jer on nama, makar smo zli i premda to nismo zaslužili, želi dati najbolje baš kao otac i majka koji svom djetetu, unatoč svemu, žele najbolje i pokušavaju ostvariti najbolje što mogu. To vam je naš Bog, pun milosrđa, ljubavi i praštanja, a takvom Bogu treba s naše strane pravo odgovoriti. Pazimo dakle da ne povrijedimo to milosrđe, praštanje, dobrotu, tu veličinu Božju!“ Citirajući potom završnu rečenicu Eliotove drame *Ubojstvo u katedrali*: „Oprosti nam, Gospodine Isuse, što se nismo bojali Božje ljubavi! Gospodine, smiluj nam se!“ biskup je pozvao sve nazočne da u ovoj Godini milosrđa baš tako mole Gospodina da im oprosti što se nisu bojali njegove ljubavi, da je ne povrijede, da se ne udalje od nje, da ne postanu ljudi hladni ili ravnodušni što je on takav, nego da i oni s njime, zagrijani njegovom ljubavlju koračaju ovim svijetom.

Graditi na istini Božje blizine

Završne misli homilije biskup je posvetio blizini o kojoj se govori u sva tri današnja čitanja, ustvrdivši da nešto možemo iščekivati samo od onoga tko je blizak našim potrebama. „Mi u Hrvatskoj možemo najviše iščekivati od onoga Boga i Gospodina Isusa Krista koji je tijekom naše trinaeststoljetne povijesti posvjedočio po služenu Katoličke Crkve koliko voli hrvatski narod i hrvatskog čovjeka i koliko je on svoje ljubavi u njega ugradio te smo po njoj pobjeđivali i u najtežim situacijama. Godina milosrđa želi nas podsjetiti da je s nama na našem životnom putu baš taj isti Gospodin Isus, Bog naše povijesti, koji je već dokazao da nas ne ostavlja same, osobito u našim najtežim situacijama. Njegova blizina, Božja blizina, to je najstvarnija i najčvršća blizina. Na njoj se može istinski graditi, osobno i obiteljski. Ne može se živjeti od ljudske daljine, od međusobnih svađa i sukoba i rastava u brakovima! Dajmo toj blizini Božjoj, Isusu Kristu, da

on zaista stvarno bude poštivan među nama. Osobito učinimo sve da naša djeca i mladi osjete kako nema druge blizine u kojoj mogu živjeti svoje dostojanstvo i graditi bolje svoju budućnost.“

Jubilejski oprost

Istina da Isus Krist, pobjednik nad smrću, pobjeđuje u svim zbivanjima nemoći ljudske povijesti, razlog je za radost na koju nas pozivaju sva tri današnja liturgijska čitanja, istaknuo je biskup i završavajući homiliju nazočne pozvao da se obnovljenom i žarkom vjerom otvore za blizinu Isusovu i dopuste mu da ih oslobodi i očisti od svega onoga što ih pritišće.

Na koncu misnog slavlja biskup je pojasnio što je to jubilejski oprost i pod kojim se uvjetima može postići u Katedrali i voćinskom svetištu te potaknuo nazočne da iskoriste ovo milosno vrijeme da ga zadobiju. „Želim vam svima blagoslovljen hod u ovoj Godini milosrđa. Zahvaljujem svima vama koji ste sudjelovali na ovom svetom slavlju i otvorili, ne samo vrata naše Katedrale, nego svoja srca za ono što Bog može u njem ostvariti. Neka to vaše srce tijekom ove Godine snagom Božjeg milosrđa bude pročišćeno, ispunjeno mirom i blagoslovom“, rekao je biskup. Prije nego što je nazočnima udijelio završni misni blagoslov, izmolio je s njima molitvu pape Franje za Godinu milosrđa nakon čega su svi otpjevali jubilejsko geslo „Milosrdni kao Otac“.

24. OBLJETNICA VOĆINSKIH STRADANJA I OTVORENJE SVETIH VRATA IZVANREDNOG JUBILEJA MILOSRĐA

Pozvani smo živjeti snagom Božjeg milosrđa, praštanja i ljubavi

Piše: Krunoslav Juraković

U Voćinu je 13. prosinca VII. hodočašćem hrvatskih branitelja, vojske, policije i drugih vjernika obilježen spomen 24. obljetnice rušenja Gospina Svetišta i ubojstva 47 nedužnih ljudi te otvorena Sveta vrata prigodom Izvanrednog jubileja milosrđa.

Program je započeo na Prebendi, mjestu krvavih stradanja iznad crkve uvodnom riječju požeškog biskupa Antuna Škvorčevića. On je podsjetio na krvave događaje prije 24. godine te pozvao sudionike hodočašća da sjedinjeni s Isusovom Majkom svoju pozornost usmjere na žrtve te im srcem ispunjenim praštanjem i milosrđem iskažu dostojno poštovanje i povjere ih Pobjedniku nad smrću. Nakon molitve, krenula je pokornička procesija prema svetištu u kojoj su uz biskupa bili svećenici iz Slatinskog i Virovitičkog dekanata te središnjih biskupijskih ustanova, pripadnici HVIDRA-e, Hrvatske vojske i policije, roditelji palih branitelja i poginulih civila te mnogi drugi vjernici. Među njima su bili general bojnik Vlado Bagarić, osobni

izaslanik Predsjednice Republike, Zdravko Ronko, osobni izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora, izaslanica Ministarstva branitelja, zamjenica ministra Vesna Nađ, pukovnik Mile Valentić, izaslanik načelnika Glavnog stožera oružanih snaga RH, Josip Đakić, predsjednik HVIDRA-e, zamjenik požeško-slavonskog župana, Ferdinand Troha, načelnik Policijske uprave Virovitičko-podravске županije, Mirko Kostelac, te više gradonačelnika i općinskih načelnika.

Ljubav je najveća snaga

Po dolasku procesije u prostor Svetišta pokraj Memorijala „U Majčinu naručju“, podignutog u spomen na 47 ubijenih Voćinaca i rušenje Svetišta, biskup je ukazao na značenje spomenika i molitvenog pamćenja ratnih stradalnika povezanog s ponovnom izgradnjom voćinske crkve. U prigodnom recitalu mladi su spomenuli imena svih 47 voćinskih žrtava, a isto toliki broj djece položilo je upaljene svijeće podno Memorijala. Oglasila se su crkvena zvona u počast voćinskim žrtvama, a svi nazočni uputili su se do zatvorenih vrata Svetišta koja je biskup obredno otvorio kao jubilejska Vrata milosrđa, da bi potom svi sudjelovali na euharistijskom slavlju.

U homiliji biskup je podsjetio na raspoloženje srca kojim su voćinski stanovnici prije 24 godine podnosili ubijanje što su ga provodili srpski pobunjenici i Jugoslavenska narodna armija te pozvao da sve njihove sudbine sabiremo u molitvu i po Marijinu zagovoru povjeravamo Isusu Kristu da im on snagom svoje ljubavi na križu daruje pobjedu nad smrću, koju jedino on može ostvariti. Podsjetio je potom na hrvatske branitelje koji su tom prigodom stigli u Voćin spremni položiti svoje živote za slobodu napaćenih ljudi i za dostojan pokop ubijenih. Zahvalio je napose nazočnim braniteljima Voćina koji su posvjedočili ljubav za domovinu, za slobodu, za svoje obitelji kao najveću snagu kojom se pobjeđuje. Zahvalio je i svima drugima koji su diljem domovine na sličnim mjestima očitovali istu snagu.

Božji mir

Biskup je potom ustvrdio da živimo u slobodnoj hrvatskoj domovini i istovremeno zapitao ostvaruje li se u njoj mir za koji se polagalo živote i umiralo. Istaknuo je da uživamo mir kao odsutnost govora oružja, ali dodao da je puno nemira u hrvatskim srcima. Ukazao je na Pavlovu tvrdnju Filipljanima u današnjem drugom čitanju o Božjem miru u ljudskom srcu te dodao: „Nama nije dovoljan onaj mir koji mi možemo postići, jer naša srca su stvorena za drugačiji, za Božji mir, ostvaren u Isusu Kristu. I zato se radujem što su danas na hodočašću brojni hrvatski branitelji, predstavnici Hrvatske vojske i policije, svi koji su ih dopratili ili pristigli na otvorenje Jubileja milosrđa, što su došli moliti da nam Isus Krist po zagovoru svoje Majke udijeli mir u srcu“. Još je pojasnio da mržnja, osveta, zloća, pokvarenost, sebičnost stvara du-

boki egzistencijalni nemir u nama, da su mnogi tijekom stoljeća dolazili kao hodočasnici u marijanska svetišta i u njima pokorili, svetoj ispovijedi, pričesti i različitim dobrim djelima otvarali svoje savjesti Bogu koji ih je liječio svojim milosrđem pa se na taj način ostvarivala slobodna Hrvatska u srcima ljudi. Pozvao je nazočne hodočasnike da se bore za takvu slobodnu i mirnu Hrvatsku. Istaknuo je da je papa Franjo proglasio Izvanredni jubilej milosrđa kako bi nam snažnije ukazao na mogućnost da Bog svojim praštanjem i milosrđem u svakome od nas ostvari mir za kojim čeznemo i kako po njegovoj odredbi u Požeškoj biskupiji otvaramo danas Vrata milosrđa na požeškoj Katedrali i na voćinskoj crkvi.

Začarani krug zla

Biskup je potom pobliže protumačio pitanje zla i podsjetio da je ono svojom razornošću prije 24 godine stvorilo u Voćinu stanje nemoći, zavelo brojne ljude koji su mu povjerovali i djelovali pokretani njegovim diktatom. Protumačio je: „Zlo je takvo da nas zatvara u svoj začarani krug. Kad učinimo nekome zlo, on nam redovito odgovori zlom i tako zlom na zlo postajemo uključeni u njegov krug mraka i razaranja, postajemo žrtvom. Ne samo da postoje ratne žrtve zla, nego i u takozvanom miru. U našem društvu policija ima obvezu zločinca privesti sudu. Zakoni koji donose presude ravnaju se po načelu uzajamnosti – dobro za dobro, zlo za zlo. Kad onome koji je počinio zlo

sud dodijeli kaznu, navali na njega još jedno zlo. Zatvori ga još jedanput u krug zla. Ostaje pitanje kako iz njega izaći. Uči nas Božja objava da se iz tog kruga može izaći jedino praštanjem i milosrđem. Zaista je tako. Ako hoćemo nekoga osloboditi kazne doživotnog zatvora, moramo posegnuti za pomilovanjem, odnosno milosrđem, čime se obično služe predsjednici država, i tako rastvoriti krug zla da iz njega osuđenik izađe na slobodu. To je za nas učinio Bog u Isusu Kristu koji nas nije došao osuditi za grijeh i zatvoriti u krug zla, nego proglasiti da je Bog veći i od zla, da je on milosrđe i praštanje, da je ljubav. Isus Krist je upravo putem ljudske osude na smrt po zakonu uzajamnosti unio u naša stanja izgubljenosti moć Božjega milosrđa i praštanja, jačega od smrti. Stoga pred činjenicom zla u svijetu nismo osuđeni na nemoć, nego smo pozvani živjeti na obzoru Božjega milosrđa, praštanja i ljubavi, ući u ispovjedaonicu i u njoj svoju zloću, sebičnost i druge negativnosti povjeriti toj Božjoj moći da se u nama nastani njegov mir. Bila bi prevelika šteta da mi u Hrvatskoj budemo samo promatrači kako zlo i zloća igra svoju igru, mnogim ljudima oduzima dostojanstvo, ostavlja ih pokraj puta života kad postoji mogućnost da i mi sami Božjom snagom postanemo ljudi praštanja i milosrđa.“

Veliki izazov milosrđa

Na kraju je biskup zaključio: „Vjerujem da osjećate kako Godina milosrđa koju je pro-

glasio papa Franjo nije tek nešto pobožno i usputno, nego zasijeca u duboka pitanja našeg postojanja. Stoga je ovo vrijeme veliki izazov za svakoga od nas da se usudimo razmišljati o sebi u tim konkretnim životnim koordinatama te da pred zlom ne ostanemo ravnodušni i nemoćni, nego se uključimo u svijet njegovih mogućnosti. Napast je prevelika da i danas u Voćinu razmišljamo samo o zlu koje su mnogi ovdje i drugdje počinili za vrijeme Domovinskog rata te da to počnemo prepričavati, govoriti o zločincima. Time ne bismo ništa pomogli onima koji su žrtve zla, nego, dapače, i sami bismo bili njime zahvaćeni i postali njegove žrtve. Zaista je potrebno izići na slobodu duha i srca i to putem milosrđa, praštanja i ljubavi. Ljubavlju i praštanjem najbolje se poštuje žrtve Domovinskog rata. Na taj način se postiže najveća nutarnja sloboda srca i savjesti te najbolje pristupa našim poginulima koji su živjeli ljubav za svoju domovinu. Ne dopustimo da nas osjećaji mržnje i zloće još jedanput prevare i udalje od naših žrtava, nego da se uz Božju pomoć i na Njegovu riječ usudimo biti „Milosrdni kao Otac“. To je geslo Godine milosrđa i ovog našeg hodočašća. Neka nam Isusova Majka pomogne da razumijemo sebe u tom Božjem svjetlu te da u njem djelujemo“, zaključio je biskup.

Na svršetku misnog slavlja biskup je zahvalio svima na sudjelovanju, napose predstavnicima javnih vlasti. Potom je u ime nazočnih molio molitvu pape Franje u Godini milosrđa na što su svi otpjevali geslo „Milosrdni kao Otac“, a zatim je predvodio čin predanja Gospi Voćinskoj.

Foto: www.icv.hr, www.marinianis.tv, R. Kupčak

OTVORENA KARITATIVNA VRATA MILOSRDA U POŽEŠKOJ BISKUPIJI

Dobro i plemenito srce može nam dati samo Bog

Piše: Josip Krpeljević • Snimio: G. Lukić

U ponedjeljak 14. prosinca biskup Antun Škvorčević pohodio je u Ljeskovici Dom za odrasle psihički bolesne osobe, najbrojniju socijalnu ustanovu te vrste u ovom dijelu Hrvatske, te s korisnicima Doma i osobljem slavio svetu misu u tom prigodom otvorio Karitativna vrata milosrđa.

Sbiskupom su koncelebrirali čaglinški župnik Milan Klobučar, ravnatelj Biskupijskog caritasa Goran Lukić i vjeroučitelj Katoličke gimnazije u Požegi Marijan Pavelić. Na slavlju je sudjelovalo i pedesetak učenika iz spomenute škole, među kojima i svećenički aspiranti iz požeškog Kolegija koji su predvodili sviranje i pjevanje na svetoj misi.

Milosrdno srce

Nakon pozdrava ravnateljice Doma Rade Matoš, biskup je u uvodnoj riječi između ostalog rekao: „Po odredbi pape Franje jučer smo započeli s Izvanrednim jubilejom milosrđa u Požeškoj biskupiji. Papa nas potiče da ove godine razmišljamo o tome što je milosrđe, je li nam ono potrebno, kako primiti milosrđe da ozdravimo od zloće, sebičnosti i pokvarenosti? I što je još važnije kako to milosrđe i praštanje jedni drugima svjedočiti.“ Potom je nastavio: „Jučer smo u požeškoj Katedrali i Voćinu otvorili Sveta vrata koja nas podsjećaju na vrata Božjeg srca otvorena u Isusu, u njegovoj mucij i smrti na križu za nas. Nakon toga požurio sam danas k vama da bismo

Osvrćući se na prvo čitanje iz Knjige Brojeva, biskup je ukratko ispričovao kako su Izraelci na putu iz Egipta u Obećanu zemlju trebali prijeći preko zemlje Moaba, ali im moapski kralj to nije dopustio, štoviše unajmio je uglednog čovjeka Bileama da prokune Židove i sve najgore izrekne protiv njih. No on to nije učinio. „Taj Bileam, prosvjetljen u srcu ne prihvaća kraljev nalog, nego vidi i naviješta ono što je Bog naučio i ostvaruje sa Židovskim narodom. Kakvog li izazova! Poganin Bileam proročki naviješta da je Izrael narod iz čijeg će se Davidova kraljevskog potomstva dići zvijezda, kralj čije će kraljevstvo biti vječno, da će se pojaviti Onaj koji će biti svjetlo. Tako on na svoj način najavljuje rođenje Isusa Krista iz roda Davidova.“ Biskup je zapitao nazočne kakav bi u tom bio poučak za nas i odgovorio kako ne smijemo dopustiti da nas bilo tko nagovori te zločesto mislimo jedni o drugima, a još manje da zločesto govorimo i djelujemo protiv drugih, nego da u svom srcu osluškujemo što je Bog naučio s drugima pokraj nas i sa svima nama. Kad uspijemo razumjeti da je Bog počeo na svima nama ostvarivati svoj veliki projekt ljubavi i želi nas dovesti cilju, k punini nebeskog života u zajedništvu sa sobom u vječnosti, tada jedni druge sasvim drugačije poštujemo polazeći od činjenice da nas poštuje i voli Bog. Ako na to ne mislimo i sudimo jedni druge samo po ono malo zloće i nemoći koju očitujemo, zapravo činimo nepravdu jedni drugima. Evo, pripravljamo se za Božić. Hajdemo i mi omogućiti da nas prosvjetli svjetlo Božje, da nas ono iznutra pokrene pa da vidimo u srcu što se Božjega događa s nama, pokatkad u poteškoćama i nevoljama, kako se rađa Božji svijet u nama i po našim patnjama i trpljenjima.“

Moć Isusove ljubavi

Biskup je potom progovorio o raspravi koju su svećenički glavari zapodjeli s Isusom o vlasti kojom on djeluje u hramu u kojom je iz njega istjerao trgovce. Istaknuo je da to pitanje nije bilo Isusu postavljeno dobronamjerno te da njegov izravan odgovor ne bi ničemu služio, nego je upotrijebio Ivanovo krštenje kao primjer njihova neprihvaćanja Božjeg djelovanja niti po njemu te je odbio odgovoriti kojom vlašću on nastupa.

„Kakve veze taj sukob svećeničkih glavara s Isusom ima s nama?“ upitao je biskup i odgovorio da mi ljudi uvijek nastupamo s nekog životnog naslova i s nekom ovlašću. Spomenuo je kako ravnateljica Doma djeluje dekretom i ovlašću Ministarstva socijalne skrbi, a ona ovlašćuje druge djelatnike kako raditi da se što bolje ostvaruje svrha ustanove kojoj je na čelu. Kad je o Isusu riječ, nastavio je biskup: „Otkud njemu pravo da radi ono što je radio – ozdravljao bolesne, hranio

i ovdje otvorili ta vrata, *Vrata karitativnog milosrđa*. Drago mi je što su uz vas ovdje i mladi iz naše Katoličke gimnazije koji vam žele posvjedočiti kako ni oni ne ostaju ravnodušna srca, nego prihvaćaju izazov pape Franje, razmišljaju o milosrđu i došli su vas podsjetiti da vam je Bog blizu, a onda i oni svojim milosrdnim srcem.“

Biskup je započeo homiliju pitanjem „Kako ste?“ i nakon kratkog jednostavnog dijaloga s okupljenima zaključio: „Jesi li dobro ili loše ovisi o tvome srcu, kako je u njemu, a ne kako je u tvojim kostima. Ako ti je u srcu mračno, loše, zločesto i pokvareno, ako ti je u srcu sebičnost, nisi dobra osoba. Zamislite da vas bole kosti, boli glava i puno toga drugoga, a nema nikoga tko bi vam pružio lijek i pokazao smiješak. Bilo bi to strašno. To znači da se ne može bez onoga lijepoga i dobrog u srcu. Otkud i kako se može biti dobar, plemenit i svijetao u srcu? Odmah treba reći da vam to ne može dati ni ravnateljica, niti medicinska sestra, niti bilo tko drugi koji vam ovdje pomaže. Dobro i plemenito srce može nam dati samo Bog. Tko računa s Bogom te mu se otvara u molitvi taj stvara raspoloženje u srcu da Bog u njemu može ostvariti svoje djelo.“

Osluškiivati Boga

„Godina milosrđa koju je papa Franjo proglasio potiče nas da više nastojimo oko našeg srca, oko Božjeg u nama, da to jedni drugima svjedočimo i na taj način učinimo život ljepšim i radosnijim. Ova ustanova može biti baš takva – lijepa, radosna i plemenita po vama kad jedni drugima svjedočite takvo srce.“ poručio je biskup.

kroz vaša otvorena srca dotakne blizina Božje ljubavi i njegova praštanja.“

Brisati tragove zla

Završavajući homiliju biskup je pojasnio što je to jubilejski oprost i kako se može zadobiti te je kazao: „Bog nam oprašta grijehe, osobito u ispovjedaonici, ali ono zlo, sebičnost koju smo počinili, ostavlja traga u našem životu i oko nas. I stoga je važno nastojati od duhovnoga bogatstva Crkve primati onu duhovnu snagu koja se zove oprost, da bismo te tragove zla brisali. Papa je dopustio da se tim duhovnim blagom Crkve služimo na različitim razinama. Mislio je i na ovakve ustanove kao što je vaša pa je rekao da tko god učini jedno djelo milosrđa, bilo duhovno, bilo tjelesno, može učiti u dinamiku Božjeg oprosta, u dinamiku Njegova milosrđa, što vrijedi za sve djelatnike i korisnike Doma.“ Nabrojavši potom svako pojedino od sedam tjelesnih i duhovnih djela milosrđa biskup je nazočne upitao hoće li moći jedno ili drugo djelo milosrđa činiti na što su svi spremno odgovorili da hoće.

Na koncu misnog slavlja korisnica Doma Mirela održala je govor biskupu i čestitala Božić, a ravnateljica Matoš zahvalila mu za posjet i darove kojima je u ovom putu obdario korisnike. Susret je završio ugodnim druženjem uz pjesmu mladih i radost zajedništva.

gladne, pomagao siromašne, a osobito otkud mu pravo miješati se u stvari za koje su mjerodavni svećenički glavari? Isus ne nastupa dekretom nekog ministra ili drugog zemaljskog moćnika, nego dolazi iz vječnog zajedništva Božjeg života i zato nastupa s najvećom Božjom moći, ljubavlju, kojom ostvaruje više od svih koji imaju zemaljsku vlast i moć. I onda kad je u štali trpio, a najviše kad je na križu bio razapet, posvjedočio je koliko nas Bog voli i ne želi strogo kažnjavati zbog onoga što je u nama zločesto i grješno, nego liječiti

svojim milosrdem, praštanjem i ljubavlju. Ostaje pitanje koliko mi želimo dopustiti Isusu Kristu da ta njegova moć i vlast ljubavi uđe u naše živote, u naša srca, da nas liječi iznutra od naših nemoći. Godina milosrđa je prigoda da na to mislimo, da toj moći Isusove ljubavi otvaramo svoje živote, da nas on iznutra liječi, do korijenja našeg bića, što nitko drugi ne može učiniti. Zato smo danas ovdje u vašoj ustanovi da bismo proglasili tu vlast i moć Isusove ljubavi, Božjeg milosrđa i praštanja, da i vi budete dionici Jubileja milosrđa te vas

ODRŽANA SKUPŠTINA BISKUPA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE METROPOLIJE

O postupku za proglašenje ništavnosti braka

U prostorima katedralne Župe sv. Dimetrija u Srijemskoj Mitrovici, biskupi Đakovačko-osječke crkvene pokrajine održali su 26. studenog svoju redovitu XXIX. skupštinu. Na susretu je uz domaćina, srijemskog biskupa Đuru Gašparovića, sudjelovao đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, požeški biskup Antun Škvorčević i kancelari spomenutih biskupija.

Na dnevnom redu bilo je propitati zadaće dijecezanskog biskupa i sudskog vikara u skladu s reformom kanonskog postupka za proglašenje ništavnosti ženidbe u svjetlu Motuproprija pape Franje „Gospodin Isus, blagi sudac“, vođenje župnog financijskog poslovanja, „crveni“ i „plavi“ blagajnički dnevnik, formular godišnjeg financijskog izvješća te razmišljati o izazovu ekumenizma u svjetlu mješovitih ženidbi i drugih pastoralnih pitanja.

Na početku susreta pozdravnu riječ uputio je srijemski biskup Đuro Gašparović, a potom je predsjedatelj skupštine, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, progovorio o dnevnom redu. Osvrćući se kratko na zapisnik prošle skupštine u Osijeku te dotaknuvši

se teme siromaštva i zabrinjavajućeg demografskog stanja u Slavoniji i Baranji, biskupi su razgovarali o načinu na koji bi odgovorne javne dužnosnike potaknuli da poduzmu potrebne korake za promjenu stanja u Slavoniji. Potom je sudski vikar Međubiskupijskog suda u Đakovu Nikola Škalabrin ukratko predstavio spomenuti Motuproprio pape Franje, progovorivši o zadaćama mjesnih biskupa i Međubiskupijskog suda s obzirom na proglašenje ništavnosti ženidbe. Između ostaloga, kazao je da je došlo do promjene 21 kanona u Zakoniku kanonskog prava te da se Papinom odlukom uvodi kraći postupak i postupak pred jednim sucem. Biskupi su raspravljali što Motuproprio znači za pojedine biskupije i za same biskupe te o osnivanju fonda iz kojega bi se djelomično pokrivali troškovi parnica.

Na temu vođenja župnog financijskog poslovanja biskupi su se upoznali sa ključnicama koje su s obzirom na to donijeli biskupijski ekonomski i voditelji ustanova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika na svom nedavnom sastanku u Đakovu. Složili su se kako se, osim župnih blagajničkih dnevnika, u ekonomatima va-

lja služiti i dobrim računalnim programom i u svakom trenutku imati pregled stanja blagajne s obzirom na pojedine župe. Razgovaralo se i o pitanju primljenih u puno zajedništvo Katoličke Crkve i mješovitim ženidbama te na koji način ekumenski i pastoralno odgovoriti na izazove koji iz njih proizlaze, napose kada je riječ o mlađoj dobi zaručnika koji žele sklopiti mješoviti brak ili biti primljeni u puno zajedništvo Crkve.

BISKUP SUDJELOVAO NA SVJETSKOM KONGRESU O KATOLIČKIM ŠKOLAMA

Učenicima treba pristupiti po Isusovu modelu ljubavi i milosrđa

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

Prigodom 50. obljetnice Deklaracije II. vatikanskog sabora „Gravissimum educationis“ i 25. obljetnice Apostolske konstitucije pape Ivana Pavla II. „Ex corde ecclesiae“, Kongregacija za katolički odgoj organizirala je u Rimu od 18. do 21. studenog 2015. Svjetski kongres na temu „Odgajati danas i sutra – strast koja se obnavlja“. U pripravi za Kongres Kongregacija je izradila dokument pod nazivom „Lineamenti“ koji je sadržavao pitanja na temelju kojih su katoličke odgojne ustanove diljem svijeta dostavile određene odgovore po kojima je oblikovan „Instrumentum laboris“, polazišni dokument za rad na Kongresu. Kongres je 18. studenog otvorio kardinal Giuseppe Versaldi, predstojnik Kongregacije za katolički odgoj u Dvorani za audijencije pape Pavla VI. u Vatikanu. Na njemu je nazočilo oko 2300 sudionika iz cijeloga svijeta, među kojima i požeški biskup Antun Škvorčević, predsjednik Vijeća HBK za katolički odgoj i obrazovanje.

Nakon otvorenja Kongresa sudionici su nastavili s radom u tri skupine, od kojih su dvije skupine, za katolička sveučilišta i za katoličke škole, zasjedale dva dana u Centro Mariapoli u Castelgandolfu, a treću skupinu tvorili su članovi OIEC koji su imali susrete u Dvorani „Auditorio della Conciliazione“ u Rimu u kojoj je sudjelovao i biskup Škvorčević. Stručna izlaganja, svjedočanstva i slobodni interventi bili su prigoda osvijetliti stanje katoličkih odgojno-obrazovnih ustanova u svijetu sa svom različitošću u kojima one djeluju. To se osobito očitivalo u radu na pojedinim dijelovima dokumenta „Instrumentum laboris“ s doprinosima iz cijeloga svijeta. Biskup Škvorčević je nastupio s odgovorima koje su dale pojedine katoličke škole u Hrvatskoj na postavljena pitanja u „Lineamenti“, a koje je prikupio Nacionalni ured za katoličke škole pri HBK.

Završna plenarna sjednica Kongresa održana je 21. studenog u Dvorani za audijencije pape Pavla VI. u Vatikanu na kojoj su mogli sudjelovati i članovi papinskih rimskih učilišta. Kardinal Giuseppe Versaldi i nadbiskup Vincenzo Zanni, tajnik Kongregacije za katolički odgoj dali su cjelovit pogled na rad Kongresa, čija je snaga bila u samoj činjenici da su se na njemu susreli predstavnici katoličkih djelatnika na području odgoja i obrazovanja

iz cijeloga svijeta s oko sedamdeset milijuna učenika. Ujedno je nekoliko stručnjaka sažeto predstavilo rezultat Kongresa. Na posljednjem dijelu sjednice sudjelovao je i papa Franjo pred kojim su iznesena svjedočanstva o različitim situacijama u kojima djeluju katoličke škole i visoka učilišta te mu je postavljeno nekoliko pitanja. Papa je među ostalim istaknuo važnost katoličkih škola za evangelizaciju, zauzeo se za njihovu specifičnost u otvorenosti za transcenciju te za svakog čovjeka, kloneći se bilo koje isključivosti, pozitivističke, elitističke ili selektivne te zatražio da one budu uvođenje u život mladih ljudi, a ne samo prenošenje znanja. Kazao je da u katoličkim školama ne smije vladati rigorizam, nego obiteljsko ozračje u čijem je središtu osoba mladoga čovjeka kojoj valja pristupiti po Isusovu modelu ljubavi i milosrđa. Pozvao je nazočne da u tom smislu pomognu mladima, osobito na egzistencijalnim periferijama.

Sav program bio je protkan izvedbom djela klasične i suvremene glazbe te performansima s doprinosom učenika različitih talijanskih škola i drugih odgojnih ustanova.

Europarlamentarac Stier kod biskupa

U Biskupskom domu u Požezi biskup Antun Škvorčević primio je 27. studenog europarlamentarca Davora Ivu Stiera u pratnji Ante Škegre i Antonija Ljubića. Razgovarali su o pitanjima europske suradnje, napose na području školstva i kulture te mjestu koje Crkvi u tom pogledu dodjeljuje zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj. U pratnji Ivice Žuljevića, predstojnika Ureda Požeške biskupije za katoličke škole g. Stier je posjetio Katoličku osnovnu školu i Katoličku gimnaziju u Požezi te je u Dvorani sv. Terezije Avilske gimnazijalcima održao predavanje o Europskoj uniji. U organizaciji dr. Stiera, skupina učenika i djelatnika Katoličkih gimnazija naše biskupije posjetit će sredinom prosinca ove godine Bruxelles i upoznati se s ustanovama Europske unije.

OBLJETNICA UBOJSTVA ŽUPNIKA BÜRGERA U SLATINI

Božja moć ljubavi jača je od smrti

Piše: Robert Kupčak • Fotografije: www.slatina.hr

U župnoj crkvi sv. Josipa u Slatini biskup Antun Škvorčević predvodio je 10. prosinca euharistijsko slavlje u koncelebraciji sa svećenicima Slatinskog dekanata na čelu s dekanom Mladenom Štivinom i arhidakonom slavonsko-podravskim Vladom Škrinjaricom prigodom 71. obljetnice ubojstva Julija Bürgera, slatinskog župnika i dekana te upravitelja župe Voćin. Nakon riječi dobrodošlice župnika Dragana Hrgića, biskup je pozdravio okupljene svećenike i žrtvnike te ih pozvao na molitvu za sve žrtve ubijene u Slatini „Krvavog Uskrsa“ 1944. kao i ubijene u logoru Slatinski Drenovac „Krvave jeseni“ te iste godine zajedno sa župnikom Bürgerom, našu slobodu i dostojanstvo. Potaknuo je da u ovoj svetoj misi povjere sve žrtve Božjem milosrđu, uključujući i one koji su ih progoinili i ubijali iz ideoloških pobuda. Pozvao je na molitvu i za prvog hrvatskog predsjednika koji je preminuo na današnji dan.

Žrtve u središtu

U svojoj homiliji biskup je kazao kako se ovoga dana zaustavljamo pred događajima prošlosti o kojima još uvijek nemamo dovoljne jasnoće jer im se još uvijek pristupa politički, ideološki, nacionalno, interesno i na druge slične načine. Pokatkad se i među vjernicima, nastavlja se, pojavljuju određene sumnje prema žrtvama iz tog vremena jer se ne uspijeva doći do jedinstvenog tumačenja okolnosti njihova ubojstva. Istaknuo je da su mnogi ljudi za vrijeme Drugog svjetskog rata bili ubijani, ne zbog toga što su sami učinili neka zlodjela, nego jednostavno zato što nisu pripadali istoj političkoj skupini, ideologiji ili naciji, nisu pristajali na način rješavanja određenih problema te ih se takve smatralo neprijateljima koje se sa spomenutih naslova progoinilo i ubijalo. Taj sustav djelovanja nije na našim prostorima prestao niti nakon Drugog svjetskog rata, nego je dobio nove oblike u kojima je totalitarna vlast svjedočila da

svoje teško stanje i u njemu vidjeti Boga na djelu koji vodi povijest i koji i iz ljudski najtežih situacija zna dovesti k cilju i smislu.

Bog ima zadnju riječ

Biskup Škvorčević je nastavio pojašnjavati da prorok pri tom podsjeća svoj narod na egipatsko sužanštvo i Božju inicijativu njihova izbavljenja i dara slobode. Ukazao im je na to kako Bog u svemu ima zadnju riječ i to ne osude – nego spasenja. Upozorio je da prorok u navedenom ulomku naziva Boga otkupiteljem te je protumačio što u našem svakodnevnom životu znači nekoga otkupiti iz njegova teškog, izgubljenog stanja, da bi upozorio kako nas je Bog u Isusovoj žrtvi na križu, nepravdnoj osudi i prezrenosti otkupio od zarobljenosti zlom i smrću i kako su neudžne žrtve na svoj način pridružene tom Božjem djelu izbavljenja čovjeka iz ralja smrti upravo putem patnje, žrtve i smrti te da u tom svjetlu treba gledati i žrtvu župnika Bürgera. Likom Ivana Krstitelja iz današnjeg evanđelja biskup je Isusovim riječima ocrtao veličinu ljudi koji su žrtve nepravde moćnika, koji sami sebe polažu za druge u braku, žrtvuju se za dobro, ustrajavaju u poštenju i na temelju toga obrazložio Isusovu pouku da se tim putem stiže u kraljevstvo nebesko, puninu života. Potrebno nam je, nastavio je biskup, vidjeti se u tome Božjem djelovanju u kojemu nismo prepušteni samima sebi nego u kojem nas je Krist otkupio svojom krvlju i žrtvom na križu. Na taj način je svaka žrtva, također žrtva župnika Bürgera, sudionik u Isusovoj žrtvi po kojoj Bog progovara i otkriva da je njegova moć ljubavi jača od moći smrti.

Na kraju svete mise biskup je zahvalio nazočnicima na sudjelovanju te potaknuo na trajnu molitvu za sve žrtve mržnje da one pridonese dobru hrvatskog naroda i svih građana naše domovine.

BISKUP ŠKVRČEVIĆ POSJETIO HRVATE U PEČUHU

Hrvatski narod nije se izgubio na vjetrometinama povijesti jer je računao s Bogom

Piše i snimio: Goran Lukić

Na poziv pečuškog biskupa Györgya Udvardya i Miše Šarošacza, predsjednika Hrvatske samouprave u Pečuškoj (Baranjskoj) županiji te Pečuškog hrvatskog kluba, požeški biskup Antun Škvorčević posjetio je 11. prosinca Hrvate u tom gradu i sudjelovao na njihovom tradicionalnom predbožićnom susretu.

Primio ga je domaći biskup u Biskupskom domu, upoznao ga s pastoralnim stanjem u svojoj mjesnoj Crkvi, napose s nastojanjima oko obnove crkvene kulturne baštine iz europskih fondova uz pomoć mjerodavnih tijela mađarske Vlade te ga poveo u razgledanje pastoralnog centra u obnovljenoj zgradi nekadašnje žitnice. Potom su obojica biskupa u katedrali sv. Petra bili nazočni na koncertu koji je za pečuške Hrvate, među kojima je bio i Ivan Gogan, predsjednik Hrvatske samouprave u Mađarskoj, održao Zbor „Josip Slavenski“ iz Čakovca uz tamburašku pratnju izvodeći splet hrvatskih i svjetskih božićnih pjesama. Na početku koncerta biskupe i sve nazočne pozdravio

je predsjednik Samouprave u Pečuškoj županiji Mišo Šarošacz, a zatim i generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, istaknuvši ujedno značenje Božića za hrvatskog čovjeka.

Božji trag

Usljedišla je sveta misa u Katedrali koju je predvodio biskup Škvorčević s hrvatskim svećenicima na kojoj je u svetištu bio nazočan i biskup Udvardy. Požeški biskup je u pozdravu zahvalio domaćem biskupu što omogućuje pečuškim Hrvatima slaviti Boga na svom materinskom jeziku kao i za poziv da predvodi ovo slavlje. Izrazio je nazočnim Hrvatima radost što nastoje živjeti međusobnu povezanost na temelju trinaeststoljetne duhovne baštine. Katoličke Crkve a na tragu vjernosti svojih očeva i majki u nastojanju da je prenesu i mladim naraštajima. Kazao je kako je i hrvatskom srcu potrebna Božja blizina te ih potaknuo da se otvore Bogu te u pripravi za Božić budu ispunjeni njegovim svjetlom.

U homiliji biskup je upozorio nazočne kako svatko od njih želi biti dobro i spomenuo da ta želja nije njihovo djelo, nego Božji trag upisan u njihovim srcima, koji im svjedoči da su stvoreni za više nego li sada ostvaruju u svom životu. Objasnio je da bi toj Božjoj činjenici uvijek trebalo davati dovoljno pozornosti, a napose u adventskom i božićnom vremenu kada su

naši stari s posebnom srdačnošću tragali za Božjim istinama o čovjeku. Ukazao im je na to da je pitanje našega dobra vezano za naše srce više nego li za stvarnost oko nas i da su naši očevi i majke u vremenima siromaštva i progona znali osobito o Božiću otvarati Bogu svoje hrvatsko srce te ono nije ostalo prazno, nego ispunjeno onim što se nigdje ne može kupiti ni na drugi način priskrbiti, nego primiti od njega kao dar – svjetlom, snagom, radošću, mirom i zadovoljstvom. Dodao je da je Božić veliki svjedok da smo bića srca i da s tim srcem trebamo nešto početi i to s Bogom jer ga je on stvorio nemirnim i širokim te ono nije zadovoljno ničim drugim osim njime.

Učenje dobru

Biskup je na temelju pročitano ulomka iz Knjige Izaije proroka ustvrdio kako se Bog nikada ne odriče čovjeka, nego ga i u najtežem stanju želi učiti njegovu dobru te ako ga čovjek ne prihvati, ostaje siromašan u srcu, što je teže nego li biti materijalno siromašan. Pojasnio je okupljenim pečuškim Hrvatima da je ovaj adventski susret prigoda da naprave svojevrni račun sa sobom te se zapitaju od čega zapravo na koncu žele živjeti. Spomenuo im je kako nas sa sviju strana uvjeravaju da se živi od gospodarstva, i da je to jednim dijelom istina, jer je čovjek tjelesno biće. No, on nije samo želudac, nego najprije i na kraju srce te ako to zaboravi ili zanemari postaje nesretno jednodimenzionalno biće. Čovjek je ponajprije biće srca i to ne smijemo nikada zaboraviti – onoliko je sreće, svjetla, dobra i ljubavi koliko je ima u srcu.

U nastavku homilije biskup je ukazao na važnost dimenzije srca i duhovnosti u današnjem svijetu. „Naši su tijekom povijesti razumjeli da sve smijemo izgubiti, ali ne svoje srce, i da ono ne smije ostati prazno. Upravo zato su uvijek dolazili pred Boga otvorenim hrvatskim srcem i molili: ispuni nas da ne budemo ljudi prazni, ispuni nas da ne budemo mračni, ispuni nas da budemo ljudi snažni i veliki. Ne postaje se velik nekim drugim putom, nego putom srca. Stoga, njegovati duhovnost znači učiniti sebi najbolje i najviše. Upravo to nam poručuje Božić sa svojim pjesmama koje unose u nas onu vjeru i duhovnost naših otaca od koje su oni živjeli. Kao da nas Božić pjesmom i običajima želi uvjeriti: ima put i za tebe, put nutarnje topline, svjetla, dobrote, ljubavi – opredijeli se još snažnije za njega, računaj sa svojim srcem, još više računaj s Bogom pa ćeš vidjeti da nećeš biti izgubljen na putovima duha na kojima se ostvaruje smisao ili besmisao“, ustvrdio je biskup Škvorčević.

Kakvu igru igramo?

U nastavku homilije biskup Škvorčević rekao je i sljedeće: „Može se dogoditi da mi

to sve skupa zanemarimo ili pustimo po strani pa živimo kao djeca o kojoj govori Isus u današnjem evanđelju: sjeli jedni nasuprot drugima te zanovijetaju, jedna strana zakukala, zapjevala, zaigrala, ali neće druga strana, pa na koncu ne igraju nikakvu igru. Jesmo li mi pokatkad takvi da jedni drugima zanovijetamo, politički i svima drugima po redu, pa i samome Bogu? A zapravo ne igramo nikakvu igru nego tapkamo i vrtimo se u krugu, a onda se žalimo kako nam život ne ide i ne vrijedi, kako nema smisla i nije dobro. Čiju igru treba zaigrati? Čiju ako ne Isusovu, ako ne Božju? A to nije bilo kakva igra, nego je to ljubav Božja s nama ljudima, to je igra koju je on s nama zaigrao u Sinu svome Isusu Kristu kad je položio sebe za nas i posvjedočio nam tko smo mi za njega, koliko smo mu dragocjeni. I tu svoju dragocjenost ne bismo smjeli nikada prezreti, a kamo li pogaziti“, istaknuo je biskup.

Nastavio je uvjeravati pečuške Hrvate što se sve s Bogom može: „S Bogom se u duhovnim dimenzijama uvijek iznova može živjeti tu našu ljudsku dragocjenost. Kad čovjek sebe svede na plićinu postaje težak samome sebi, ne može od površine, od praznine živjeti, nego od punine – srce je punina; od dubine – srce je dubina; od Boga – on je naše sve. Ukoliko bismo se odrekli te istine srca i Boga koji je njome povezan, odrekli bismo se cijele svoje hrvatske povijesti. Ona nam je, gledano tijekom trinaest stoljeća, bila teška, siromašna, razdirana tko zna kakvim politikama i neuspjesima, ali to je bila povijest ljudi uspješna srca koji su računali s Bogom i zato se hrvatski narod nije izgubio na vjetrometinama povijesti, nego postoji još i danas. Pitanje je na čemu i s čime želimo graditi svoju budućnost. Ako mislimo da se budućnost može osigurati bez Boga i bez vrijednosti srca, živjeti je na temelju izvanjskosti, onda smo je sveli na malo i u tom ćemo završiti. Želio bih da ovaj vaš

predbožićni susret probudi u vama neke nove želje, da otvori nove, Božje obzore u vašem životu pa da te Božje dimenzije ozbiljnije shvatite te ih posvjedočite svakodnevnim molitvom, da njegujete sebe u dimenziji srca pa da to očitujete i nedjeljnom svetom misom, osobito slušanjem Božje riječi koja kad uđe u vaše srce stvara u njemu blizinu, ostvaruje ono što njegova riječ naviješta, a onda u svetoj pričesti primete i postajete dionicima Isusove pobjede nad smrću. Nema, naime, nikoga drugoga tko bi bio jači od smrti, a naše nam srce kaže da nismo stvoreno za smrt. Pođite s Isusom Kristom i u te hrvatske pobjede“, naglasio je biskup i nastavio s poticajima.

Istinska radost

„Hrvati u Hrvatskoj i na drugim prostorima gubili su tijekom povijesti mnoge ratne bitke. Bogu hvala da nisu izgubili nutarnje bitke na razini savjesti, poštenja, na razini srca gdje se istinski pobjeđuje ili gubi. Želim vam puno odvažnosti, puno međusobne sloge i dosluha, jedinstva u duhovnom

pogledu, da ovdje u Pečuhu i drugdje gdje god bili svjedočite kako razumijete sebe u dimenziji srca i da znadete što hoćete. Ne dopustite da ovaj Božić dođe a da sebe ne provjerite gdje ste u dimenziji srca, da se možda niste skamenili, ohladili, izgubili. Znajte da se s Bogom uvijek iznova može biti čovjek topline srca, čovjek koji ne luta nego ide pravim putem, koji je u svjetlu, njegovim darom živi smisao. Želim vam da upravo tako doživite predstojeći Božić i da u njem pronađete istinske radosti. Bit ću s vama za ovaj Božić jer ću vas ponijeti u srca, moliti s vama i za vas, da ni jedan od vas ne potone u nutarnjem mraku, nego da u vama pobijedi svjetlo, da se u vama ne događa sve manji, nego sve veći čovjek po Božjoj blizini. Da se u vama događa smisao po Božjoj ljubavi. Neka Isusova Majka, vjerna pratilja na našim hrvatskim putovima u domovini i svijetu, pomogne i prati svakoga do vas na vlastitom životnom putu“, zaključio je biskup Škvorčević.

Nakon slavlja u Katedrali susret pečuških Hrvata nastavljen je druženjem u Hotelu „Palatinus“ na kojem je sudjelovao i biskup Antun, gdje mu je predsjednik Šarošacz u ime pečuških Hrvata zahvalio za dolazak, a pogotovna snažnoj riječi koju im je uputio u svojoj homiliji.

ZNANSTVENI SKUP O ŽIVOTU I DJELU JOSIPA PAZMANA U PAKRACU

Primjer kako se valja boriti za prava vlastitog naroda, a da to ne bude protiv drugog naroda

Piše: Robert Kupčak

U organizaciji Požeške biskupije te uz suradnju Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu i Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 7. studenog, u Hrvatskom domu „Dr. Franjo Tuđman“ u Pakracu održan je znanstveni skup o životu i djelu Josipa Pazmana prigodom devedesete obljetnice smrti tog znamenitog Pakračanina i po mnogočemu zaslužnog svećenika.

Borba za prava hrvatskog naroda

Na početku znanstvenog skupa sve prisutne, napose domaćeg biskupa Antuna Škvorčevića i slavonskog episkopa Jovana Čulibrka te ostale predavače na Znanstvenom skupu, pozdravio je moderator skupa prepošt Ivica Žuljević. Potom se prisutnima obratio biskup Škvorčević koji je u uvodu rekao: „Hrvatska je mala zemlja koja je tijekom svoje prošlosti i u novije doba iznjedrila osobe značajne veličine, založene za opće dobro naroda i Crkve. Prilike koje su vladale kod nas, napose tuđi i totalitarni sustavi vlasti u XX. stoljeću, spriječili su da te osobe vrednujemo u skladu s njihovim objektivnim značenjem. Štoviše, vladajuće ideologije nisu dopustile o njima govoriti, bile su predane zaboravu. Nakon utemeljenja Požeške biskupije u demokratskim okolnostima smatrao sam jednom od svojih dužnosti nastojati na takve osobe upozoriti, upoznati javnost s

njihovim djelom, zaslugama i veličinom. Jednom od značajnih Pakračana, dr. Josipu Pazmanu, bila je dodijeljena spomenuta sudbina ignoriranja i zaborava. Radujem se što mu ovim Znanstvenim skupom o 90. obljetnici njegove smrti u rodnom Pakracu vraćamo svojevrtni dug, nastojimo osvijetliti lik, upozoriti na djelo, zahvaliti za zasluge i usvojiti poruke, aktualne i u sadašnjem vremenu. Naime, on je kao pravaš i izabrani saborski zastupnik u novogradiškom kotaru nastojao različitim časnim putovima voditi borbu za prava hrvatskog naroda na slobodu i vlastitu državu. Nakon I. svjetskog rata i raspada Austro-ugarske Monarhije opirao se ulasku Hrvatske u novu jugoslavensku državnu tvorevinu, a da pri tom nije bio protiv Srba ili bilo kojeg drugog naroda kojima je priznao ista prava. Ostao je primjer kako se i u današnjim hrvatskim demokratskim okolnostima valja boriti za prava vlasti-

tog naroda, a da to ne bude protiv prava nekoga drugog naroda, kako izgrađivati vlastiti nacionalni identitet kao valjanu pretpostavku za vođenje dijaloga na istoj razini s drugima i drugačijima.“

U zatvoru sa Stjepanom Radićem

Biskup je potom istaknuo Pazmanove zasluge i veličinu zbog kojih ga treba pamtiti: „Nije sebe štedio, nego je u svoj iskrenosti i posvemašnjoj založenosti nastojao izvršavati povjerene mu zadatke kao prvi rektor modernog Zavoda sv. Jeronima u Rimu, u službi dekana i profesora Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu i rektora Sveučilišta u Zagrebu, brojnih drugih crkvenih i javnih službi, na spisateljskom i pastoralnom području. Jasnoćom svoga opredjeljenja, čestitošću života i nepodmitljivošću karaktera nije bio po volji ni jednoj vlasti te su ga gotovo sve progonile i nastojale ukloniti s njegovih službi. Kao žrtva raznih političkih spletki povezanih s nastojanjem oko uspostave Hrvatskog zavoda sv. Jeronima bio je brzo uklonjen sa svoje rektorske službe u toj ustanovi. Ubrzo nakon osnutka Kraljevine SHS završio je u zatvoru zajedno sa Stjepanom Radićem dijeleći s njime istu uzničku sobu. Nije niti u crkvenom djelovanju bio pošteđen. U svemu je bio uspravan, vjeran svojim vjerničkim i političkim opredjeljenjima, nije ulazio u polemike i sukobe niti je vrijeđao neistomišljenike, bio je ustrajno marljiv u radu ostavivši snažan trag na mnogim područjima crkvenog i javnog života.“

Dostojan spomen

Biskup je potom zahvalio predavačima na Znanstvenom skupu što će svojim istraživanjima sudionicima približiti njegov lik, pomoći da se Pazman ponovno nastani u svom Pakracu u pamćenju njegova poglavarstva i stanovnika te po njihovoj zahvalnosti za ono što je bio cilj njegova časnog zauzimanja a što je najvećim dijelom konačno i ostvareno u slobodnoj Republici Hrvatskoj. Iskazao je uvjerenje da će mu se Pakrac znati odužiti za žrtvu, zamoliti oprost za zaborav, da će mu postaviti dostojan spomen. Na koncu je zahvalio svima prisutnima, osobito slavonskom episkopu Jovanu Čulibrku, svećenicima i drugima nazočnima koji su prihvatili poziv da se na Skupu upoznaju s Pazmanovim likom i djelom. Zahvalnost je izrekao i Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i njegovu dekanu Tončiju Matuliću te Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu i njegovu rektoru Juri Bogdanu za prihvaćanje suorganizacije ovog Skupa, pakračkom gradonačelniku Davo-

rinu Huški i župniku Matiji Jurakoviću za gostoprimstvo, objed i prijam te Ivici Žuljeviću kao voditelju Povjerenstva za organiziranje skupa i za sve ono što je učinio u njegovoj pripravi i vođenju. Komorni zbor crkve sv. Lovre u Požegi pod vodstvom Alena Kopunovića Legetina svojom je pjesmom znanstvenom skupu dao dimenziju uzvišenosti i ljepote.

Neizbrisivi trag

Pozdravne su riječi potom kao suorganizatori izrekli prodekan za znanost Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Slavko Slišković te rektor Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima Jure Bogdan. Prodekan Slišković izrazio je radost što Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu ima priliku i mogućnost u suradnji s Požeškom biskupijom biti suorganizator znanstvenog skupa o životu i djelu Josipa Pazmana koji je svojim znanstvenim i nastavničkim djelovanjem na istom fakultetu ostavio neizbrisivi trag u njegovoj povijesti. Rektor Bogdan istaknuo je kako je „najdelikatniji i glavni dio obveza oko preustroja višestoljetnih hrvatskih svetojeronimskih ustanova u Rimu, uspostava suvremenog svećeničkog Zavoda koji danas nosi ime Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima pao na leđa njegova prvoga rektora, Pakračanina, zagrebačkog svećenika i profesora moralnoga bogoslovlja Josipa Pazmana koji je taj posao obavio tako dobro da njegovo djelo kroz Zavod živi i danas“.

Uslijedilo je jedanaest zanimljivih predavanja kroz koja su ugledni predavači pokušali iznijeti osnovne crte Pazmanova života i djelovanja kojim je zadužio hrvatski narod i Crkvu u Hrvata. Prijepodnevnom dijelu znanstvenog skupa predsjedao je prodekan Slavko

profesor na istom fakultetu, ocrtavajući Pazmana kao profesora moralne teologije, te Zdenko Ilić s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu govoreći o Pazmanovoj pravnoj djelatnosti, osobito na temelju njegova doprinosa u prijevodu na hrvatski jezik Zakonika crkvenog prava iz 1917.

Duhovni i pastoralni rad

Sudionici skupa potom su se uputili u pakračku župnu crkvu Uznesenja BDM u kojoj je kršten Josip Pazman i slavio mladu misu, nakratko su se zaustavili u molitvi koju je predvodio biskup Škvorčević. Uslijedio je zajednički objed te nakon toga drugi dio znanstvenoga skupa kojim je predsjedao rektor Bogdan. Kroz tri sažeta predavanja sudionici skupa upoznati su sa okolnostima svetojeronimske afere u svjetlu pisane ostavštine Luja Vojnovića o čemu je progovorio Zoran Grijak s Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu, dok je Pazmanovu publicističku djelatnost prikazao voditelj Biskupijskog arhiva u Varaždinu Damir Bobovec. Posljednje predavanje na znanstvenom skupu održao je rektor Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu Anđelko Koščak predstavivši „Duhovni lik i pastoralni rad Josipa Pazmana“. Iz izlaganja na znanstvenom skupu mogla se iščitati veličina lika i djela Pakračanina i svećenika Josipa Pazmana. U drugom dijelu Skupa s dvjema skladbama nastupio je Mješoviti zbor pakračke Župe Uznesenja BDM.

Na svršetku znanstvenog skupa sve sudionike na čelu s biskupom Antunom Škvorčevićem primio je pakrački gradonačelnik Davor Huška u prostorijama gradske vijećnice gdje je u ugodnom razgovoru izraženo zadovoljstvo zbog održanog simpozija te uvjerenje kako velikani naše prošlosti poput Josipa Pazmana ne smiju biti prepušteni zaboravu. Foto: R. Kupčak i pakrackilist.hr

U STAROM PETROVOM SELU PROSLAVLJEN SPOMENDAN BL. JULE IVANIŠEVIĆ

Svjedočimo svoju vjernost Bogu životom, a ne samo izvanjski

Piše: Josip Krpeljević • Snimio: Krunoslav Juraković

Na spomendan blažene Jule Ivanišević i susedara, 15. prosinca u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Starom Petrovom Selu, iz koje potječe spomenuta blaženica, biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u zajedništvu sa svećenicima Novokapelačkog dekanata.

Na početku slavlja dobrodošlicu biskupu Antunu zaželio je župnik Antun Prpić, a pozdrav je uputio i nazočnim svećenicima, redovnicama iz družbe Kćeri Božje ljubavi kojoj su pripadale sestre mučenice te hodočasnici iz Pleternice i Nove Gradiške te svojim župljanima.

Što nas unaprjeđuje?

„Mržnja je fizički ubila sestru Julu i njezine susedre, međutim, Isusova ljubav, kojoj su vjervovale, bila je u njima jača od mržnje i smrti. Stoga ih danas slavimo kao pobjednice u Isusu Kristu. Dok zahvaljujemo sestri Julu i njezinim susedrama, molimo ih da zajedno s nama uprave Bogu molitvu, kako bismo i mi poput njih tako znali raspoloziti srca za Boga te životom posvjedočimo kome pripadamo“, rekao je u uvodu slavlja biskup Škvorčević.

Homiliju je biskup započeo pitanjem: „O čemu se priča danas u Hrvatskoj?“ i odmah odgovorio da se posvuda govori o tome kad ćemo konačno dobiti Vladu, pa da nam domovina u gospodarskom smislu krene naprijed. „Je li to jedino naprijed koje treba Hrvatskoj ili postoje neka druga pitanja o kojima treba jednako tako ozbiljno razmišljati na svim razinama?“ zapitao se dalje biskup. Odgovor je potražio u naviještenoj Božjoj riječi, najprije u prvom čitanju u kojem se prorok Sefanija požalio da su u Jeruzalemu onodobni ljudi, napose moćnici, postali Bogu nepokorni a prema ljudima nasilni. Istaknuo je kako u Hrvatskoj ne postoji sloga oko bitnih vrijednosti oko kojih bi se trebalo truditi da bi se unaprijedilo ljudski život i njegovo dostojanstvo. Ustvrdio je na temelju prorokove riječi da postoje one vrijednosti koje nas je naučio Bog tijekom povijesti čovječanstva, a koje nam je Isus Krist objavio riječima i svojim životom, osobito mukom i smrću.

Dragocjeno je kad te vrijednosti nastojimo ostvarivati u osobnom životu, obitelji i društvu. U suprotnom se može dogoditi da trošimo snage na nešto po čemu nema budućnosti, upozorio je biskup te dodao kako smo svjedoci da u Hrvatskoj ima jakih suprotstavljenosti jednih protiv drugih. Međutim, po takvim negativnim opredjeljenjima nećemo nikamo stići, nego je potrebno opredjeliti se za dobro, najprije za Boga, poručio je. Zapitao se zašto su oni koji su protivni provjerenim vrijednostima glasnjali i jači od onih koji se opredjeljuju za ono što je vrijedno i dobro, za Božje i ljudsko? Istaknuo je kako je jednako bilo u Sefanijino doba – ostala je manjina, ponizna, jednostavna i skromna, Bogu vjerna. Među takve ljude svrstao se Isus kad se rodio u siromaštvu betlehemske štalice. Činilo se i tada da se tim putem ne može dogoditi ništa ozbiljnije, a kamoli pokrenuti svjetove. Međutim, Bog stvara povijest tako da od malenoga stvara veliko. I kad netko u svojoj skromno-

sti, jednostavnosti, poniznosti i siromaštvu tako sebe otvara Bogu, eto prostora u kojemu Bog može djelovati i pobjeđivati.

Vjernost Bogu

„Sestra Jula i njezine susedre bile su takve. Jednostavne časne sestre na Palama u Sarajevu koje su živjele predanost Bogu i nastojale mu biti vjerne usred teških vremena, kad su se pojavili baš neki nepokorni i nasilnički ljudi koji nikoga nisu slušali, ni Boga ni druge. Postale su žrtve nasilnika te posvjedočile kako je velik onaj tko je opredijeljen za njega, vjeran mu do kraja, do mučeništva“, poručio je biskup.

Osvrćući se na evanđeoski ulomak, biskup je naglasio da u njemu Isus vodi raspravu s glavarima svećeničkim i narodnim starješinama, koji su slični ljudima o kojima je govorio prorok Sefanija, ali su ovi tvrdili da su Božji. Isus im progovara prisposobom o dva sina pozvana da idu raditi u očev vinograd, od kojih je jedan rekao da neće, ali se predomislio i otišao, a drugi rekao „Evo me!“ i nije otišao. Objasnio je kako su Isusovi sugovornici razumjeli da je u sinu koji nije otišao raditi u vinograd progovorio o njima, da su ih pretekli u Kraljevstvu nebeskom mnogi obračeni grješnici koji Bogu povjerovali su se, očišćeni njegovim praštanjem i milosrdjem, prionuli s njima na posao.

„Sestre mučenice koje danas slavimo rekoše svoj „Evo me!“ i u najtežem trenutku svoga života. Kad je nastupio progon i kad su dovedene u opasnost da budu obeščašćene i ubijene, nisu odustale od svoje vjernosti Bogu“, istaknuo je biskup pitajući sve kamo se mi svrstavamo danas.“

„Jer kao što je židovski narod na svojim počecima bio snažno označen Božjom blizinom i savezom, a onda se sve više hladio i na koncu u mnogim svojim pripadnicima postao nevjeran, tako se može dogoditi i nama, članovima Crkve Isusove koji mu govorimo: „Da, mi ti vjerujemo“, a zapravo životom svjedočimo kako ipak nismo takvi. A dogodi se da počesto oni drugi koje osuđujemo, koji ne kažu da su vjernici, znaju biti vjerniji Bogu po svom opredjeljenju za dobro, po slušanju glasa svoje savjesti i životu u skladu s njime. Valja nam se neprestano propitivati kako je s nama kako se ne bi dogodilo da nas oni koje smatramo da nisu Božji preteknu i budu prije nas i više od nas njegovi.“

„Neka bl. Jula i njezine susedre mole s nama i za nas da se u Hrvatskoj ostvaruje taj Božji dinamizam u dušama, srcima i savjestima te da nitko tko je obećao vjernost Bogu ne posvjedoči nevjernost ili da mu pripada samo izvanjski, nego cjelovito srcem i dušom“, poručio je biskup Škvorčević.

PROSLAVA 200. OBLJETNICE IZGRADNJE ŽUPNE CRKVE U ORIOVCU

Čovjek se može ostvariti u punini samo idući Božjim putem

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

Prigodom 200. obljetnice izgradnje župne crkve sv. Emerika u Oriovcu, požeški biskup Antun Škvorčević predvodio je 8. studenog u spomenutoj crkvi središnje nedjeljno euharistijsko slavlje.

Uz biskupa na slavlju su sudjelovali i svećenici Novokapelačkog dekanata na čelu s dekanom Goranom Mitrovićem te brojni vjernici, među kojima i predstavnici javnih vlasti. Na početku svete mise domaći župnik Zdravko Radoš pozdravio je biskupa, svećenike i druge uzvanike, zahvaljujući im na sudjelovanju. Biskup je u uvodnoj riječi podsjetio da se u ovoj crkvi tijekom 200 godina ostvarivao Božji projekt o čovjeku po Isusovoj ljubavi snagom njegovoga Duha za što mu želimo zahvaliti i zamoliti ga da se on u toj istoj snazi ostvaruje i u sadašnjim naraštajima po vjerničkoj otvorenosti do punine dostojanstva na koje nas je Bog pozvao kad nas je stvorio.

Božje čudo

Na početku homilije biskup je istaknuo kako današnji jubilej slavimo u povezanosti s blagdanom sv. Emerika, zaštitnika Župe i s iskustvom Biskupske sinode na kojoj je sudjelovao tijekom tri tjedna u minulom mjesecu listopada, što je razlogom da ova proslava nije održana ranije. Rekao je kako je Sinoda bila očitovanje čudesnog zajedništva Crkve koje po biskupskom služenju u različitim kulturološkim prilikama na svim kontinentima u ljudima svih rasa i boja ostvaruje uskršli Isus Krist snagom svoga Duha. Istaknuo je također kako, gledajući sabrani narod na ovom slavlju, uključujući sve one koji su se tijekom 200. godina ovdje okupljali, otkriva isto Božje čudo – da ljudi vjeruju i žive pripadnost Isusovoj Crkvi i njegovim Duhom zahvaćeni postaju dionicima Božjega svijeta i one punine života koju je Isus ostvario svojom pobjedom nad smrću. Rekao je da upravo za to djelo želi danas zajedno s Oriovčanima Bogu zahvaliti. Istaknuo je

Napustiti osrednjost

Osvrćući se na današnja nedjeljna liturgijska čitanja, kazao je kako su nam ona Božje svjetlo i pomoć da još danas donesemo prave i hrabre odluke. Čuli smo, nastavio je, u prvom čitanju iz Prve knjige o Kraljevima i u evanđelju o dvije žene udovice. U prvom čitanju prorok Ilija susreće udovicu koja u svojoj neimaštini dijeli s njime i ono zadnje što ima te se tako dogodilo čudo umnažanja brašna i ulja. Istaknuo je biskup da se tim putem uvijek događa čudo. O tom nam svjedoči i evanđeoski ulomak koji govori o ženi udovici koja u hransku riznicu daje i zadnji novčić da bi Bogu posvjedočila kako se ne oslanja ni na kakvu svoju sigurnost, nego samo na njega, istaknuo je biskup. Podsjetio je da je Isus svojim predanjem na križu učinio najveće čudo – sebe je dokraja dao za nas i tako nam darovao pobjedu nad smrću i posvjedočio koji je Božji put do pobjede života. Biskup je upitao nazočne jesu li spremni napustiti svoju osrednjost, mlakost i usputnost za Boga te se za njega posvema opredijeliti, svoj život poput žena udovica posvema na njega osloniti, da im on bude jedina sigurnost? Naglasio je da je današnja proslava prigoda da na to pitanje daju odvažan odgovor te se obnove u vjernosti Bogu, Isusu Kristu i njegovoj Crkvi. Zaključio je homiliju obračunajući se zaštitniku župe sv. Emeriku riječima: „Sv. Emeriče, koji si prije jednog tisućljeća razumio Božju istinu o čovjeku i slijedio je, pomozite Oriovčanima da je jednako tako razumiju, da se ne boje ići Božjim putem i da tako budu istinski pobjednici.“

Pri završetku misnog slavlja, otpjevana je pjesma Tebe Boga hvalimo za sve Božje darove primljene u oriovačkoj župnoj crkvi tijekom 200 godina njezina postojanja. Biskup je potom svima zahvalio na pripremi i u sudjelovanju u ovom slavlju, napose Mati Tustaniću koji je ovom prigodom napisao monografiju o župi Oriovac.

ARHIĐAKONATSKI SUSRETI TRAJNE FORMACIJE SVEĆENIKA POŽEŠKE BISKUPIJE

Svećenik treba i u najtežim događajima otkrivati Božju prisutnost

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

Prvi ovogodišnji arhiđakonatski jesenski susret trajne formacije svećenika biskupije održan je u Slavansko-podravskom arhiđakonatu 5. studenoga u Slatini. Idućeg dana održan je susret svećenika Zapadno-slavonskog arhiđakonata u Novskoj. U Novoj Kapeli pak održan je 13. studenog susret svećenika Posavskog arhiđakonata, a 16. studenog svećenika Katedralnog arhiđakonata u Požegi.

Čitati „znakove vremena“

Biskup Antun Škvorčević, koji je bio nazočan na svim susretima, u uvodnoj riječi naznačio je njihovu važnost, ponajprije kao eklezijalnog događaja, očitovanja i ostvarivanja međusobne povezanosti onih koji snagom sakramenta krštenja i svetoga reda imaju zajedničko poslanje u Crkvi koja traje dvije tisuće godina.

Istaknuo je kako je takvo značenje susreta na poseban način osjetio na Biskupskoj sinodi u Rimu gdje su se oku-

pili predstavnici biskupa iz cijeloga svijeta te koje je povezivala vjera u Isusa Krista i briga za spasenje ljudi. Naglasio je kako je također jedan od razloga ovakvih okupljanja zajedno oslušivati što se to događa oko nas i u svijetu u kojem se nalazimo te dobro razlučiti koji je odnos svećenika spram takvog okruženja. U tome smislu, istaknuo je, iznimno je važno biti vjernički osposobljen čitati „znakove vremena“, ne biti jednostavno svojevrsni potrošač crne kronike koji registrira tešku svakodnevicu u njezinoj negativnosti, nego pastir koji i u najtežim događajima otkriva na djelu Božju prisutnost u svijetu.

Potrebno je, nastavio je biskup, biti drugačiji i imati drugačiji pristup prema svemu tome, razlikujući vlastiti pristup određenim događajima od onakvoga kakvoga nam donose mediji. Kazao je da se upravo u tome treba prepoznavati svećenička duhovnost i vodstvo Božjeg naroda, kao poslanika koji nastupa u ime Isusa Krista i na taj način služi drugima u njihovu kršćanskom identitetu. Naznačio je da na to potiče i kratki liturgijski tekst trećega časa, iz Knjige Mudrosti, u kojemu sveti pisac govori o Božjoj djelatnoj prisutnosti sa svojim narodom u svemu, svagda i svugdje. Iz spomenutih razloga, naglasio je, potrebno je trajno formirati ponajprije sebe, a onda i druge, ističući kako je pravi put takve formacije put Crkve koja nas uči i po svojim dokumentima, koji su predmet razmišljanja i ovog našeg susreta. Istaknuo je da ćemo se na ovom susretu posebno upoznati s Enciklikom pape Franje „Laudato si“ i njegovom Bulom

„Misericordiae vultus“ kojim najavljuje jubilej milosrđa. Zaželio je svim okupljenim svećenicima da na današnjem susretu razmišljaju i u otvorenom i dobrohotnom srcu učine ono što je dobro za njih osobno, i za povjerene im ljude.

„Ekološko obraćenje“

Potom je kancelar Josip Krpeljević predstavio encikliku pape Franje „Laudato si“ (Hvaljen budi). U raspravi nakon izlaganja biskup Škvorčević, govoreći o nekim pitanjima ekologije, istaknuo je da je „ekološko obraćenje“ o kojem govori Papa sastavni dio cjelovitog „pastoralnog obraćenja“ čije je značenje Papa protumačio u Pobudnici „Evangelii Gaudium“, a koje je bilo snažno zastupljeno i u radu prošlomjesečne Sinode o obitelji u Rimu. Biskup je dodao kako je ekološka svijest jako važno u našem pastoralnom djelovanju, da svećenici prvi trebaju djelom to očitovati i biti primjer u čuvanju okoliša te kroz to svjedočiti o presudnom pitanju duhovne ekologije, čišćenja od zatrovanosti savjesti iz koje proizlazi i odnos prema okolišu. Zatim je predstavljena bula pape Franje „Misericordiae vultus“ (Lice milosrđa) kojom je papa proglasio izvanrednu Svetu godinu milosrđa.

U drugom dijelu susreta progovorio se o nadolazećim pastoralnim programima i nekim drugim pitanjima. Biskup je protumačio način na koji će se u Požeškoj biskupiji odvijati Godina milosrđa te povezano s time o oprost koji će svaki vjernik moći dobiti. Svakome svećeniku uručeno je Pismo pape Franje upućeno predsjedniku Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije Rini Fischelli, u kojemu Papa daje posebne ovlasti s obzirom na jubilejski oprost. Razgovaralo se i o pojednostavljenju procesa proglašenja ništavnosti ženidbe, a kratko se dotaklo i pitanje odvijanja tečaja pripreme za brak koji treba uskladiti s usmjerenjima Biskupske sinode. Predstavljen je i projekt Katehetskog ureda Požeške biskupije o edukaciji župnih animatora koja će se održavati iduće godine na dekanatskoj razini. Potom je biskup istaknuo još neka praktična pitanja, među kojima i važnost brže i lakše komunikacije sa župnim uredima i pitanje doprinosa župa vezanih uz predmete za Dijecezanski muzej.

Biskup je na kraju zahvalio svećenicima na svemu što nastoje suradnički ostvarivati u svom poslanju, a susret je završio zajedničkom molitvom.

SVETKOVINA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM U NOVOJ GRADIŠKI

Prihvaćajmo u svom životu volju Božju poput Marije

Piše: Krunoslav Juraković • Snimio: Robert Kupčak

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, zaštitnice središnje župe u Novoj Gradiški, biskup Antun Škvorčević predvodio je 8. prosinca u župnoj crkvi euharistijsko slavlje. S biskupom su, uz domaćeg župnika Pericu Matanovića, koncelebrirali svećenici Novogradiškog dekanata na čelu s dekanom Željkom Volarićem.

Na početku slavja župnik Matanović uputio je biskupu izraze dobrodošlice. Biskup je uzvratio pozdravom svim svećenicima i okupljenim vjernicima rekavši da ih na svetkovinu njihove nebeske zaštitnice o 250. obljetnici župe želi u ovoj svetovj misli sve povjeriti Isusovoj Majci, a tako i sve molitve koje nose u srcima za bolji svijet i za pobjedu dobra nad zlom u njihovom gradu i u cijeloj domovini. Istaknuo je kako se ovo slavlje odvija istovremeno sa svečanošću otvorenja Izvanrednog jubileja milosrđa koje papa Franjo predvodi u bazilici sv. Petra u Rimu te je pozvao nazočne da mole kako bi to sveto vrijeme donijelo što više duhovnih plodova.

Svaki blagoslov

Biskup Škvorčević započeo je homiliju rekavši kako je prije nekoliko dana primio dopis u kojem se tumači da je Europska unija spremna dodijeliti Hrvatskoj 50-ak milijuna eura za obnovu kulturne baštine te kako je ta vijest obradovala. Spomenuo je da je ta baština većim dijelom u vlasništvu Crkve, ali da je ona do sada u Hrvatskoj bila u takvom zakonskom položaju da nije mogla pristupiti nikakvim europskim fondovima, izrazivši nadu da će se to uskoro promijeniti. Nadodao je kako se nada da će se u tom smislu nešto pokrenuti i s obzirom na novogradišku župnu crkvu, da joj se putem restauracije i obnove vrati izvorna ljepota koju je tijekom minulih godina i nedavnoga Domo-vinskog rata izgubila. Poželio je uspjeh eu-

ropskom projektu obnove kulturne baštine u Hrvatskoj, istaknuvši određenu povezanost spomenutog pitanja sa sva tri današnja liturgijska čitanja koja govore o Božjem projektu s nama ljudima i obnovi čovjeka ranjenog zlom. Protumačio je kako prvo čitanje iz Knjige postanka govori o stvaranju kao Božjem činu, bogatstvu i ljepoti koju je njegova ljubav utisnula u svu postojeću stvarnost, napose u čovjeka kao vrhunac Božjeg djela. S druge strane, spomenuo je kako je zlo nastupilo u svijetu kao protubožji projekt te ranilo čovjeka i potamnilo njegovu izvornost po Božjem naumu. No, pojasnio je kako nas sv. Pavao u današnjem drugom čitanju, pišući Efežanima, uvjerava da Bog nije ostao ravnodušan niti nemoćan pred projektom Zloga, nego je u Isusu Kristu nastupio prema čovjeku svakim blagoslovom, nebeskim i zemaljskim, i tako pokrenuo čovjekovu obnovu, njegovu rekonstrukciju. Ukazao je na Pavlove tvrdnje da se Božji projekt obnove čovjeka u Isusu Kristu ostvaruje po izabranju prije postanka svijeta u njegovoj ljubavi koja nas je predodredila za posinstvo, po zamilovanosti Ljubljenome. Posebno je upozorio na Pavlovo uvjerenje kako Bog svoj naum izvodi u skladu s odlukom svoje volje. Rekao je kako nam današnje evanđelje po Luki, pred-

stavljajući Marijin lik, tumači da Bog svoj projekt u Isusu Kristu izvodi snagom svoga Duha, koji jedini može u čovjeku ostvariti rekonstrukciju onoga što je zlo razorilo, obnoviti ga u njegovoj izvornoj ljepoti po Božjem naumu pobijediti zlo. Istaknuo je da Marija stoji danas pred nama kao čovjek oslobođen ranjenosti zlom, potpuno ostvarena zaslugom Isusove smrti i uskrsnuća, snagom Isusova Duha u svojoj konačnosti i ljepoti po Božjem naumu. Potaknuo je nazočne da u svom životu pristupe Božjem projektu poput Marije koja je iznenađena, zadivljena, zahvalna i otvorena srca prihvatila ono što je Božja volja te punim opredjeljenjem slobode uskliknula: „Neka mi bude po Tvojim riječi!“

Božji projekt o čovjeku

Biskup se zapitao koji je to projekt o čovjeku za koji se zauzimamo u Hrvatskoj, napose u trenutku nastojanja oko sastavljanja nove Vlade. Istaknuo je da hrvatski projekt ne bi smio biti utemeljen samo na prijedlogu da tripartitna Vlada pokrene reforme koje bi uglavnom išle za gospodarskom obnovom, a prepustile čovjeka ideološkoj dekonstrukciji, nego da bi on trebao biti povezan s Božjim projektom rekonstrukcije cjelovitog čovjeka u Isusu Kristu. Pozvao je nazočne da svojim otvorenim srcem i suradnjom s Bogom na ostvarenju tog projekta pridonesu kako Hrvatska ne bi postala zemljom diktata zla i ljudi zarobljenih u odnose koji ne vode k cilju i smislu za koji su stvoreni. Biskup je završio homiliju čestitajući župniku i vjernicima svetkovinu svete Zaštitnice, a gradonačelniku i svim građanima Nove Gradiške Dan grada.

Nakon popričesne molitve, biskup je u ime okupljenih vjernika izmolio čin predanja Majci Božjoj, a potom zahvalio svima na sudjelovanju, osobito djeci iz novogradiškog vrtića, gradonačelniku Željku Bigoviću te brodsko-posavskom županu Danijelu Marušiću.

BLAGOSLOV KAPELE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM CENTRU

Mjesto za njegovanje sabranosti srca pred Isusom Kristom

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

U ponedjeljak prvog tjedna došašća, na blagdan sv. Andrije apostola, 30. studenog, biskup Antun Škvorčević, u zajedništvu s predstojnikom Ureda Požeške biskupije za katoličke škole Ivicom Žuljevićem, ravnateljem Katoličke osnovne škole Želimirom Žuljevićem te vjeroučiteljima navedenih škola Marijanom Pavelićem i Krunoslavom Siroglavićem, predvodio je za sve djelatnike škola prvu misu zornicu u novoizgrađenoj kapeli Odgojno-obrazovnog centra u Požegi koju je tom prigodom i blagoslovio.

Biće budnosti i iščekivanja

Biskup je u pozdravu podsjetio da se u došašću na poseban način zaustavljamo pred činjenicom da je čovjek biće budnosti i iščekivanja. Zapitao je nazočne za što su u svojoj svakodnevici budni dubinom svoga bića i do kuda sežu njihova iščekivanja. Kazao je da blagoslivljamo kapelu koja treba služiti djelatnicima i učenicima Katoličke osnovne škole i Katoličke gimnazije u Požegi za njegovanje sabranosti srca pred Isusom

Kristom, kako bi bili ljudi iskustva njegove prisutnosti, bili budni na mjeru njegovih nada i iščekivali ono što dolazi iz njegovih mogućnosti.

U homiliji biskup je na temelju evanđeoskog ulomka o pozivu Petra i Andrije upozorio na čudesnu činjenicu, da je današnje zajedništvo u požeškoj školskoj kapeli počelo kad je Isus pozvao prvu dvojicu apostola, Petra i Andriju, koje se potom brojčano povećavalo te snagom njegova Duha raslo i opstalo tijekom dvije tisuće godina kao njegovo djelo – sve do nas. Istaknuo je da se Isusov snažan pogled i poziv na nasljedovanje dogodio za svakog od nas u svetom krštenju i kako je tu izabranost potrebno svjedočiti vlastitom suradnjom s njime i nepokolebljivom vjernošću kako je to učinio sv. Andrija i toliki nakon njega.

Srcem se vjeruje

Spomenuo je da ime Andrija u svom izvornom obliku znači „muževan“ i da se to svojstvo ne odnosi na tjelesnost nego duhovnu snagu u Isusu Kristu koja se očituje u vjeri.

Osvrćući se na naviješteni odlomak iz Pavlove Poslanice Rimljanima, tumačeći apostolovu tvrdnju da se srcem vjeruje, a ustima ispovijeda, biskup je istaknuo kako je vjera stvarnost srca koju u nama može pokrenuti druga osoba snagom svoga duha, da je naše međusobno povjerenje temelj onoga životnog očitovanja zajedništva koje nazivamo prijateljstvo te da je ono najnosivija stvarnost našeg ljudskog postojanja. Ustvrdio je kako je naša vjera u Isusa Krista djelo i dar njegova Duha, da je zajedništvo između nas i njega, kao i među onima koji mu vjeruju, ostvarenje Crkve u koju smo ugrađeni kao dionici njegova otajstvenog tijela, početak vječnog nebeskog zajedništva za koje nas je Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem preporodio. Biskup je pripomenuo kako je to duhovni okvir unutar kojeg se odvija katolička škola i kako se u njoj trebaju očitovati odnosi međusobnog povjerenja na temelju vjere u Isusa Krista. Ukazao je nazočnima da se nisu slučajno opredijelili biti djelatnicima katoličke škole, da su u dnu svoje odluke bili pokrenuti snagom Isusova Duha, koji ih je uvjerio kako je smisljeno biti dionicima odgojno-obrazovnog sustava u kojem je središte čovjek po Isusovom modelu. Zahvalio im je za taj korak i potaknuo da budu vjerni svome pozivu te mladim ljudima pomažu sebe razumjeti u Božjem svjetlu, izgrađivati se po Isusovim načelima te u novoj kapeli trajno podržavati živim stanje koje je u njima ostvario Isusov Duh.

Na kraju svete mise biskup je zahvalio svima za sudjelovanje na slavlju, poželio im uspješnu adventsku pripremu za Božić i zazvao Božji blagoslov na sve učeničke i djelatničke katoličkih škola u Požegi.

Proslavljena 16. obljetnica utemeljenja Stolnog kaptola sv. Petra

Utorak, 1. prosinca 2015. godine navršilo se šesnaest godina otkako je Kongregacija za kler utemeljila Stolni kaptol sv. Petra u Požegi. Tom prigodom u Požegi su se okupili svi kanonici. Najprije je u Biskupskom domu održana sjednica Stolnog kaptola na kojoj je uz osmoricu kanonika bio prisutan i biskup Antun Škvorčević.

Na sjednici se raspravljalo o potrebi imenovanja novoga kanonika pokorničara, podneseni su izvještaji o obnovi bočnog oltara sv. Ivana Nepomuka u Katedrali te o planiranim radovima na obnovi Starog grada u Kaptolu za 2016. godinu. Također je bilo govora o potrebi obnove pročelja Katedrale, a razmatran je i prijedlog sporazuma između Župe sv. Terezije Avilske i Stolnog kaptola. Sjednica je završena donošenjem odluke o nabavi određene količine novoga liturgijskoga ruha za korištenje u katedralnim slavljinama. Po završetku sjednice kanonici su se uputili u Katedralu na liturgijsko slavlje 16. obljetnice utemeljenja Stolnog kaptola u Požegi. Najprije su s narodom Božjim otpjevali večernju molitvu, a nakon nje slavili svetu misu. Misno slavlje predmolio je prepošt Ivica Žuljević, a propovijedao je kanonik Nikola Jušić.

ADVENTSKA DUHOVNA OBNOVA VJEROUČITELJA

Svakodnevna molitva i razmatranje Božje riječi omogućuje duhovni rast

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

U Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi započela je 29. studenog adventska duhovna obnova za vjeroučitelje Požeške biskupije pod vodstvom Marinka Mlakića, generalnog vikara Šibenske biskupije. Nastavljena je u crkvi sv. Lovre slavljen sakramenta pomirenja i svetom misom koju je predvodio biskup Antun Škvorčević. U uvodu biskup je vjeroučitelje podsjetio da se nalazimo u konkretnom trenutku svjetskih teških događanja, pred stanjima vlastitog života označenima različitim nevoljama, ali da u svemu tome Isus Krist ostaje konačni pobjednik te mu valja omogućiti da bude djelatnik u našim nemoćima. Spomenuo je da započinje nova liturgijska godina, pohvalio vjeroučitelje što u nju žele ući duhovno obnovljeni te ih je pozvao da Isusu Kristu, u kojem sve stvoreno i povijest imaju svoj smisao, povjere sebe, svoje vjeroučiteljsko služenje i one kojima su poslani.

U homiliji biskup je upozorio vjeroučitelje na životno stanje koje se čovjeku može dogoditi, a koje Isus u evanđelju naziva „otežalo srce“. Ono po Isusu, pojasnio je biskup, nastaje kad se vlastiti život sveđe na materijalno, proždrljivost, pijanstvo i slična opredjeljenja te čovjek postaje neosjetljiv i nesposoban za stvarnost smisla i cilja svoga postojanja koje Isus naziva kraljevstvom nebeskim. Istaknuo je da nam događaji u suvremenom svijetu svjedoče kako nas je naša ranjena narav zatvorila u određeni krug zla u kojem se umnažaju nasilja, ratovi, nepravde te se u njem vrtimo

ne znajući gdje ćemo završiti. Kazao je da za to stanje vrijedi stara izreka „Ništa nova pod suncem“. U tu vrtinju povijesti, u krugu nemoći i smrti, spomenuo je biskup, ušao je Sin Očev i svojom ljubavlju, moćnijom od zla i smrti, naše živote usmjerio je prema njezinom cilju i smislu. Tako je ljudska besciljna, ciklički zatvorena povijest zla i smrti, postala linearnom stvarnošću koju Bog vodi prema ishodu koji joj je on namijenio kad je stvorio svijet. Podsjetio je kako je liturgijska godina u ciklički okvir kozmičke godine rasporedila Božje djelo spasenja u Isusu Kristu da bismo što snažnije postali njezinim dionicima. Potaknuo je vjeroučitelje da u ovoj duhovnoj obnovi promisle jesu li možda zarobljeni povijesti ljudske vrtinje u krugu nemoći te ne vide ništa više od onoga negativnoga i zastrašujućega što ljudi u uvijek novim oblicima ostvaruju, svjedočeći nemogućnost izlaska iz stanja zla, ili su sebe vjerom smjestili u povijest zahvata Božje ljubavi u Isusu Kristu koja svemu stvorenom daje smisao i konačnost.

Povezano s time progovorio im je i o povijesti njihova unutarnjeg duhovnog života te o zakonu postupnoga rasta za koji se trebaju zauzimati i radi čega se trebaju truditi svakodnevnom izgradnjom u molitvi, razmatranjem Božje riječi, sudjelovanjem na svetoj misi i nastojanjem oko dobrih djela. Upozorio ih je kako je u dubini njihova bića upisana Božja istina da mogu biti drugačiji, da su stvoreni za mnogo više nego li ostvaruju u ovom trenutku života, da se trajno otvaraju svjetlu

Duha Svetoga, snazi Božje ljubavi koja u njima može ostvarivati željeni rast sve do mjere na koju ih je pozvao Bog. Poželio im je da još većim žarom porade oko toga tijekom Izvanrednog jubileja milosrđa te da se tim putem dobro pripreve za svetkovinu Božića. Na svršetku misnog slavlja biskup je zahvalio voditelju duhovne obnove vlč. Marinku Mlakiću.

Adventski susret roditelja i djece iz Udruge »MI«

Milosrdni Otac ne ostaje ravnodušan na ljudske muke i nevolje

Euharistijskim slavljem u požeškoj Katedrali 4. prosinca proslavljen je blagdana sv. Nikole biskupa. Već tradicionalno u slavlju su sudjelovali roditelji djece s posebnim potrebama okupljeni u Udruzi »MI«.

Misno slavlje predvodio je izaslanik biskupa Antuna Škvorčevića, kancelar Josip Krpeljević, a u koncelebraciji su bili svećenici djelatni u središnjim biskupijskim ustanovama.

Uvodeći u euharistijsko slavlje, kancelar Krpeljević najprije je okupljenim vjernicima prenio pozdrav biskupa Antuna, a potom ih je pozvao da se Gospodinu Isusu obrate onim istim riječima kojima su ga dvojica slijepih prosjaka molili da im se smiluje, o čemu govori današnji evanđeoski ulomak. U homiliji je nastavio govor o dvojici slijepaca koji su Isusovom milosrdnom dobrotom progledali i radosno o tome drugima pripovijedali. Naglasio je kako su

oni dobili što su prosilili jer su vjerovali da je Isus milosrdan i da neće ostati ravnodušan na njihovu muku i nevolju.

Zato su na Isusov upit vjeruju li da ih On može ozdraviti spremno izrekli svoj 'amen' – Da, Gospodine, mi vjerujemo da ti to možeš učiniti. Podsjetio je, napose roditelje, da su se večeras okupili na ovo slavlje po tisućiti put reći svoj 'amen', to jest posvjedočiti da Bog, milosrdni Otac ne ostaje ravnodušan na njihove muke i nevolje, već im u posebnim potrebama njihove djece daruje posebne ljude koji im pomažu svojim dobroćinstvima. Takav jedan dobroćinitelj bio je i sv. Nikola koji je ljudima pomagao u najrazličitijim nevoljama, zaključio je kancelar Krpeljević, te svima zaželio da ih i ove godine obasja svjetlo božićne noći.

Po završetku misnog slavlja sudionici su se uputili u obližnju Dvoranu sv. Te-

rezije Avilske gdje su učenici Katoličke osnovne škole iz Požege za njih priredili bogat glazbeno-scenski program. Vrhunac večeri bio je dolazak sv. Nikole ruku punih darova koje je razdijelio razdraganoj djeci. (J. Krpeljević)

FESTIVAL DUHOVNE GLAZBE „HODOČAŠĆE U DOŠAŠĆE“ U PAKRACU

Spomen 90. obljetnice smrti Josipa Pazmana

Piše: Patricija Brdar

U župi Uznesenja BDM u Pakracu 5. prosinca održan je 18. festival duhovne glazbe mladih „Hodočašće u Došašće“. Festival su organizirali Župa Uznesenja BDM i glazbena skupina „Vita Nova“ na čelu s voditeljem Dubravkom Kotorcem, kao sastavni dio pastoralnog programa za mlade Požeške biskupije. Na početku misnog slavlja pakrački župnik Matija Juraković predstavio je sve izvođače i napomenuo kako Pakrac upravo danas slavi znakovitu obljetnicu, a to je 90 godina od smrti dr. Josipa Pazmana, svećenika i teologa, profesora i znanstvenika, rođenog Pakračanina, možda najvećeg humanista i mislioca kojeg je Pakrac dao. Svetu misu je predvodio Pavle Filipović, župnik Župe sv. Terezije Avilske u Suhopolju, a pjevanje su predvodili mladi iz Župe sv. Josipa u Slatini. U propovijedi vlč. Filipović je spomenuo kako je došašće vrijeme u kojem se postupno pripremamo za veliko slavlje Božića i kako ga je potrebno iskoristiti da se, povezani s Božjom riječju, učimo svjedočiti svoju vjeru govorom i životom. Kao što se za pjevanje učimo vježbom i pripremama, tako i rast u vjeri zahtijeva vježbu i pripremu kroz čitanje svetopisamskih tekstova kojima nas adventsko vrijeme osposobljava za Isusov dolazak.

Nakon svete mise uslijedio je program na kojem su nastupali sljedeći izvođači: RIM (Zagreb), Stepinčeva mladež (Koprivnica), Zoran Hornjak (Vukovar), zbor mladih Župe sv. Terezije Avilske (Suhopolje) i Vita Nova (Pakrac). Voditelj programa bio je vjeroučitelj Zvonimir Zelenika. U suradnji s Katehetskim uredom Požeške biskupije ove godine je na festivalu predstavljena i himna 18. križnog puta mladih Požeške biskupije. Pjesmu pod nazivom

„Očevim stopama“, za koju je tekst napisao vjeroučitelj Robert Begić, a glazbu Alen Kopunović Legetin, izveo je Zbor mladih iz Župe sv. Terezije Avilske iz Suhopolja pod ravnanjem vlč. Marija Večerića. U Požeškoj biskupiji djeluje još desetak zborova mladih te su, osim navedenih, među prisutnima bili i predstavnici mladih Župe Bezgrešnog začeca BDM „Nebeski znak“ iz Nove Gradiške te mladi iz Župe sv. Luke Evangelista iz Novske. Foto: pakrackillist.hr

ZAPOČELA KATOLIČKA MALONOGOMETNA LIGA U POŽEŠKOJ BISKUPIJI

Sport nas uči da znamo u životu i izgubiti

Organizaciji Katehetskog ureda Požeške biskupije 14. studenog započela je Katolička malonogometna liga u Požeškoj biskupiji. Tom prigodom biskup Antun Škvorčević susreo se u crkvi sv. Lovre u Požezi s igračima iz trinaest župa Požeške biskupije koji će se ove godine natjecati. Nogometaši dolaze iz župe Bokšić, Brodski Stupnik, Dežanovac, Đulovac, Kuzmica, Lukač, Pleternica, Skenderovci, Velika, Vetovo, požeške župe sv. Terezije Avilske i sv. Leopolda Mandića, a nastupa i ekipa iz Kolegija Požeške biskupije. Biskup je pozdravio mlade sportaše, njihove voditelje i sve one koji

Crkva podržava. Protumačio je sportašima da se nalaze u crkvi sv. Lovre gdje su se tijekom osam stoljeća napose mladi okupljali i duhovno izgrađivali te ih je pozvao da mu se pridruže u molitvi na početku Lige.

Pročitani su kratki ulomak iz Prve poslanice sv. Pavla Korinćanima o trkačima koji trče da dobiju nagradu. Biskup se osvrnuo na pročitani tekst kazavši kako je čovjek biće u koje je upisana želja za pobjedom, što se snažno očituje upravo u sportskim natjecanjima. To nam svjedoči da nas Bog nije stvorio za gubitništvo nego za pobjedu. No, upozorio je kako nas sport također uči da znamo

i izgubiti, da se u našem životu ne dobivaju sve bitke. Poručio je da je sport stoga dobra prilika za vježbanje poniznosti i pobjedivanja vlastite sebičnosti i bahatosti. No, kazao je, bitno je dobiti rat, a to znači na koncu pobijediti. Potaknuo je igrače kada izađu na nogometni teren sa željom za pobjedom da pri tome razmišljaju kako su stvoreni za konačnu Božju pobjedu ostvarenu u Isusu Kristu. Na kraju biskup je ustvrdio da je od velike važnosti u sportska natjecanja unijeti dobrotu, plemenitost, poštovanje jednih prema drugima te da ona ne budu popraćena vulgarnostima i psokama. To je ono što svatko od vas može posvjedočiti, poručio je biskup mladim sportašima.

Nakon molitve vjernih blagoslovio je sve prisutne natjecatelje i organizatore te im uručio nogometnu loptu s kojom je otvorena prva malonogometna ligaška utakmica na Sportsko-rekreacijskom centru Požege. Nakon odigrana četiri kola vodi ekipa iz Skenderovaca, a iza njih je ekipa iz Vetova s istim brojem bodova, ali lošijom gol razlikom. Treća je ekipa iz župe Velika.

BISKUP POSJETIO PROGNAČKO NASELJE KOVAČEVAC

Božje milosrđe jedini je pravi lijek za našu ranjenost grijehom

Piše: Krunoslav Juraković • Snimio: Goran Lukić

U okviru svojih predbožićnih pastoralnih aktivnosti biskup Antun Škvorčević posjetio je 9. prosinca prognaničko naselje Kovačevac kod Nove Gradiške. U dvorani usred naselja prevodio je svetu misu za prognanike u zajedništvu s Goranom Lukićem, ravnateljem Caritasa Požeške biskupije i Pericom Matanovićem, župnikom Župe Bezgrešnog začeca BDM. U pozdravu se obratio okupljenima rekavši im da im i ovim svojim adventskim dolaskom želi posvjedočiti blizinu te po svetoj misi ostvariti s njima duboko zajedništvo Crkve kojoj pripadaju te ih na početku Izvanrednog jubileja milosrđa, koji je jučer otvorio papa Franjo, uključiti u ona duhovna zbivanja koja će u Požeškoj bisku-

piji započeti sljedeće nedjelje s otvorenjem Jubileja za mjesne Crkve.

U homiliji biskup je na temelju svetih čitanja progovorio o pozivu proroka Izaije svojim sunarodnjacima u babilonskom sužanjstvu da podignu oči, pogledaju svemirsku stvarnost i shvate kako je pravi Bog jedan, a čija veličina odsijeva u svemirskoj ljepoti i skladu, napose u njegovoj brizi za čovjeka, posvjedočenoj u povijesti otaca, za razliku od babilonskog boga Marduka, ljudske tvorevine, neusporedive s Bogom izraelske povijesti. Biskup je spomenuo kako i danas i u Hrvatskoj i u njihovu naselju postoji napast gledati samo dolje, vidjeti samo negativnosti i zlo te postati zarobljenicima suvremenih Marduka, krivobogova pove-

zanih s materijalističkim površnim hedonističkim pristupom životu koji ostavlja čovjeka praznim. Rekao je da nam je u Isusu Kristu, kako čujemo u evanđelju, pristupio Bog samilosnog i milosrdnog srca koji poziva sve izmorene i opterećene da dođu k njemu kako bi ih on odmorio. Podsjetio je kakvih sve tereta može biti na ljudskoj duši i savjesti, takvih koji čovjeka umaraju na najdubljoj razini njegova bića, sve do sebičnosti, grijeha koji ga smrtno ranjava. Istaknuo je kako je milosrđe Božje jedini pravi lijek za to stanje te ih potaknuo da se odao Isusovu pozivu, otvore mu se u povjerenju i postanu dionicima bogatstva i snage milosrđa njegova krotkog i poniznog srca koje ima moć čovjeka izditi iz smrtnog stanja u zajedništvo Božjeg života. Potaknuo je stanovnike prognaničkog naselja da osobito tijekom Godine milosrđa imaju uzdignute oči prema Isusu Kristu, vjernošću budu s njime najdublje povezani te osjete koliko je lagano nositi terete života i umor sjedinjeni s njegovim patnjama i u njemu pronalaziti istinsku slobodu usred prognaničke nevolje. Na kraju je pozvao da ispunjeni Božjim milosrdem budu jedni drugima u naselju milosrdni. Zamolio je Isusovu Majku da ih svojom brižnom pomoći prati na tom putu.

Na svršetku slavlja biskup je predvodio Molitvu pape Franje u Godini milosrđa, a svi su je zaključili pjevajući geslo „Milosrdni kao Otac“. Po završetku svete mise biskup je rekao prognanicima da im i ovom prigodom Požeška biskupija iskazuje i svoju materijalnu potporu novčanim darom koji im je podijelio Goran Lukić, ravnatelj Caritasa.

BISKUPOVO PISMO VJERNICIMA PRIGODOM NEDJELJE CARITASA

»Zaodjenite se u milosrdno srce«

Požeški biskup Antun Škvorčević uputio je vjernicima Pismo prigodom Nedjelje Caritasa pod naslovom „Zaodjenite se u milosrdno srce“. U Pismu kaže:

Papa Franjo proglasio je Izvanredni jubilej milosrđa te on i u našoj Požeškoj biskupiji započinje otvaranjem svetih vrata na Katedrali i voćinskom svetištu u nedjelju 13. prosinca. Nedjelju Caritasa stoga slavimo 6. prosinca, na drugu nedjelju došašća i na spomendan sv. Nikole biskupa, velikog dobrotvora. Nadolazeći Božić u godini Izvanrednog jubileja milosrđa podsjeća nas kako je čovjek u središtu Božjeg zanimanja te je za njega dao sve što je imao, Sina svoga koji je čovjekom postao da bi nas snagom milosrđa izbavio iz kruga zla i smrti. Božić

nas potiče da obdareni tolikim Božjim dobrom i sami budemo milosrdni. Poslušajmo apostola koji nam poručuje: „Zaodjenite se dakle – kao izabranici Božji, sveti i ljubljani – u milosrdno srce, dobrotivost, poniznost, blagost, strpljivost“ (Kol 3, 12). Vaše zaodjenuto srce u dobrotu i plemenitost bit će vaša najljepša božićna odjeća.

Pozivam vas, braćo i sestre, da velikim suosjećanjem za bližnjega, na Nedjelju Caritasa molite za one koji su u teškom životnom stanju, progonjeni, siromašni, bez zaposlenja, žrtve nepravde. Poput žene udovice iz Evanđelja očitujte u

svom siromaštvu velikodušnost, darujte po svojim mogućnostima novčani prilog za ljude u nevolji kojima će naš Biskupijski Caritas vašom dobrotom moći posvjedočiti našu blizinu i darežljivost, pružiti utjehu, donijeti ohrabrenje. Na taj način potvrdite vjeru kako u nevoljnima prepoznajete patničko lice Isusa Krista koji se s njima poistovjetio. „Budite svi jedno-dušni, puni suosjećanja i bratske ljubavi, milosrdni, ponizni“ (1 Pt 3, 8) pa će „Bog, bogat milosrdem“ (Ef 2, 4) biti s vama.

Dok vam zahvaljujem za molitvu i novčani dar siromašnima, svima upućujem pozdrav mira u Isusu Kristu te vas od srca blagoslivljam – završava Pismo biskupa Škvorčevića.

SILVIJA LUČEVNJAK, KUSTOSICA I RAVNATELJICA ZAVIČAJNOG MUZEJA NAŠICE

Nikada nisam skrivala da sam vjernica

Razgovarala: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

Silvija Lučevnjak, kustosica i ravnateljica Zavičajnog muzeja Našice te župljanka Župe sv. Antuna Padovanskog u Našicama cijeli je život, osim tijekom studiranja, provela u tome gradu.

Studij komparativne književnosti, povijesti umjetnosti i bibliotekarstva završila je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a nakon završetka studija sretno se zaposlila u školi u Našicama. U Zavičajnom muzeju Našice počela je raditi 1999. godine. Još tijekom studija sklopila je brak sa Željkom Lučevnjakom iz Našica s kojim ima troje djece, Domagoja, Mariju i Stjepana. Prije četiri godina dobili su prvo unučje, Gabrijela, a prošle godine i Brunu.

Iako je Silvija članica brojnih udruga poput Matice hrvatske, Planinarskog društva „Krnđija“ te Udruga za hrvatsku povjesnicu Našice, nastoji aktivno sudjelovati i u životu svoje župne zajednice na različite načine, a posebno kao članica pjevačkog zbora.

**Tko je posebno utjecao na Vaš vjerski odgoj?*
„Odrastala sam u vrijeme koje nije bilo sklono vjerskome odgoju, no u obitelji je jedna osoba bila za mene posebno važna u tome smislu. To je bila očeva starija sestra

Jelena Tadić koju smo svi zvali „teta Lela“. Nije se nikada udavala, a cijelog je života svaki slobodan trenutak provodila u našičkom franjevačkom samostanu pomažući na različite načine ovu redovničku zajednicu (spremajući, pomažući u kuhinji, čak i kod građevinskih poslova kojih je uvijek napretek u samostanima). Živjela je jednostavno po načelu „moli i radi“ i svoju je čvrstu vjeru i ljubav prema franjevcima prenosila i na nas djecu.“

**Je li bilo kakvih važnih životnih prekretnica u Vašem životu koje su dodatno utvrdile Vašu vjeru?*

„Za mene osobno najvažnija je prekretnica bila brak, odnosno rođenje moga prvoga djeteta. Tu sam uistinu prvi puta bila pred životnom odlukom prihvatiti ili ne ono što nam Krist govori. Sigurna sam da sam prihvaćanjem novoga života, života svoga djeteta i sklapanjem crkvenoga braka sa suprugom izabrala pravu stranu. Nije bilo jednostavno, oboje smo još bili studenti, a iznimno nam je pomogao u pripravi za brak sada već pokojni fra Slavko Bulaja.“

**Kako uspijevate živjeti svoju vjeru na poslu, u obitelji i javnom životu?*

„Ako moram najjednostavnije i najkraće odgovoriti onda mi se često čini da ne uspijevam nikako. Alinda se opet na nekim malim stvarima, malim osobnim „pobjedama“ u tom smislu čovjek osokoli i podigne pa ide dalje. Najteže je, svakako, u obitelji, a što se moga posla i javnoga života tiče, nikada nisam skrivala da sam vjernik i u maloj sredini poput našičke to i ne možete izbjeći. Na svome poslu pokušavam istaknuti sve ono što je Katolička Crkva podarila našoj kulturi kao univerzalno dobro, a toga je tako puno.“

**Mora li i danas vjernik, posebno ako je kao Vi na javnoj funkciji, paziti da možda ne ističe previše svoje vjersko opredjeljenje?*

„Nisam o tome nikada razmišljala na taj na-

čin jer biti vjernik nije sramota i nešto što se ne bi smjelo vidjeti i osjetiti. Potrebno je samo imati osjećaja za druge i drugačije te svojom vjerom ne ugrožavati slobodu onoga koji ne vjeruje ili vjeruje drugačije od vas. Nadam se da to nisam nikada učinila. Zapravo, s iskustvom koje imam, slobodno mogu reći da je broj ljudi koji instinski ne vjeruju u Boga jako, jako malen. Kakva je naša vjera, rastemo li u vjeri i jesmo li u skladu s crkvenim učenjima, to je već druga stvar, ali čini mi se da je vjerovati čovjeku urođena stvar. Naravno, ima zločestih ljudi koji bi htjeli getoizirati vjeru u četiri zida naših stanova i kuća, no to nije moguće i tome se treba odupirati.“

**Radite posao u kojem imate mnogo doticaja s Crkvom. Kako je to utjecalo na Vašu duhovnu izgradnju?*

„Mislim da sam čitav svoj profesionalni radni vijek posvetila jednom od najljepših područja ljudske djelatnosti – kulturi, umjetnosti i povijesnoj baštini te da je doticaj s Crkvom u tome smislu bio ne samo neizbježan, već i plodonosan. Sigurna sam da je bavljenje takvim poslom imalo veliki utjecaj na moju osobnost, na ono što danas jesam i kako razmišljam. Dapače, mislim da sam privilegirana jer radim takav posao te mogu biti bliska našoj Crkvi i na taj način.“

**Povijest hrvatskoga naroda duboko je vezana uz Katoličku Crkvu. Koji se najvažniji predmeti ove veze čuvaju u Vašoj ustanovi?*

„U muzejskoj ustanovi u kojoj radim dosta je predmeta vezano uz povijest Katoličke Crkve na ovim prostorima, no posebno sam ponosna na malu, ali vrijednu stalnu izložbu *Blago našičkih franjevacu* koju sam sa suradnicima realizirala i postavila u našičkom franjevačkom samostanu 2000. godine. Vrijedi je vidjeti i shvatiti koliko se vrijednosti tijekom stoljeća crkvenoga života sačuvalo na ovim prostorima, usprkos svim ratovima i nedaćama. Te vrijednosti promičemo svake godine i manifestacijom *Dani franjevačke kulture* koju organiziram, uz veliku pomoć brojnih suradnika, od 2004. godine.“

**Kako provodite svoj vjerski život?*

„Nastojim biti redovita na nedjeljnoj župnoj misi u 11 sati jer na njoj pjevam kao članica crkvenoga zbora, a svako jutro i večer počinjem i završavam barem kratkom osobnom molitvom. Osobita mi je želja, no zbog tempa života i rada još uvijek neispunjena, više čitati Bibliju, posebno knjige Novoga zavjeta. Kada je to moguće, volim putovati pa sam imala sreću posjetiti neka važna hodočasnička mjesta i u domovini i u inozemstvu. Naravno, za mene kao povjesničarku umjetnosti ništa ne može nadmašiti Rim. Nadam se da će ovaj Vječni Grad pričekati još koji moj posjet.“

U SLATINI BISKUP OTVORIO IZLOŽBU BOŽIČNIH POŠTANSKIH MARAKA

U središtu Božića je Isus koji nas želi zahvatiti svojim svjetlom

U Zavičajnom muzeju u Slatini 10. prosinca otvorena je filatelistička izložba „Božić u Americi“ iz zbirke Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu.

Na poštanskim markama iz zemalja Sjeverne i Južne Amerike uglavnom su reproducirana djela velikih europskih slikarskih majstora. Dizajn panoa i zemljovide zemalja podrijetla poštanskih maraka izradila je Mirna Černoga, profesorica likovne kulture na Isusovačkoj gimnaziji u Osijeku. Na početku svečanosti nazočne je pozdravila ravnateljica Muzeja Dragica Šuvak, izrazivši zahvalnost biskupu Antunu Škvorčević za njegovu prisutnost. Potom je fra Vatroslav Frkin predstavio izložene poštanske marke podsjetivši na povijest božićnih jaslica, napose one prve vezane za sv. Franju Asiškoga. Pozdrav nazočnima uputio je i gradonačelnik Slatine Ivan Roštaš.

Biskup Škvorčević u svom je kratkom obraćanju podsjetio kako je betlehemske događaj tijekom dvije tisuće godina neiscrpivo vrelo nadahnuća upravo zbog toga što je u njemu na djelu Bog koji putem siromaštva i odbačenosti postaje čovjekom, te tako zahvaća korijene našeg ljudskog stanja označenog smrću da bi ga svojom ljubavlju preobrazio. Podsjetio je da je Bo-

žić ušao na sva područja ljudskog života – u crkvu, obitelj, školu, na trgovu, u umjetnost, literaturu, pjesmu – pa i na poštanske marke. Svugdje je u središtu dijete Isus. U raznolikosti prikaza djeteta Isusa istaknuo je da mu je najdraži onaj iz požeške Katedrale, djelo požeškog slikara Ivana Glavića iz 18. stoljeća, gdje je u reduciranoj sceni najsnažnije progovorio Isusov lik kao izvor svjetla te je po njemu postala zlatna slamica

na kojoj on leži, štalica, lice Marije i Josipa, a oči vola i magarca dobile ljudski izgled. Dodao je kako je sve na prikazu usmjereno k tome da onaj koji promatra Isusa bude zahvaćen istim svjetlom te postane zlatna srca. Poželio je da se to dogodi i svim posjetiteljima izložbe.

Otvorenje izložbe pjevanjem božićnih pjesama popratio je Gradski zbor pod ravnanjem Antonija Brzice. (R. Kupčak)

Koncert u Katedrali prigodom spomendana sv. Cecilije

Na svetkovinu Krista, Kralja svega stvorenja, u nedjelju, 22. studenog, nakon večernje svete mise u požeškoj Katedrali održan je svečani koncert prigodom spomendana sv. Cecilije, djevice

i mučenice, zaštitnice crkvene glazbe. Nastupio je Zbor Župe sv. Terezije Avilske iz Požege pod vodstvom orguljaša i dirigenta Tomislava Jurića te Katedralni zbor kojim je ravnao orguljaš i dirigent Alen Kopun-

vić Legetin. Tijekom koncerta u pojedinim skladbama solističke dionice izvele su dvije sopranistice, Marija Tič i Marija Milinković, te tenor Kristijan Kostić.

Na programu su bile sljedeće skladbe: Tantum ergo KV 197 i Quoniam tu solus, misa c-molu KV 427 (W.A. Mozart); Ave maris stella (E. Grieg); Cantate Domino (C. Monteverdi); Caecilia (L. Mortelmans); Zdravo Tijelo i Cecilijo (T. Jurić); Psalm 150 (M. Asić); Choral Nr. 3 a-moll (C. Franck); Svjati Bože (A. Gretchaninov); Christe eleison za dva zbora (C. Fasch); Sanctus iz Mise sv. Cecilije (Ch. Gounod) i Raduje se Marije (K. Odak).

Župljani katedralne župe i brojni ljubitelji crkvene glazbe uživali su u raznovrsnom jednosatnom programu. Ujedno su svojim dolaskom i pljeskom nagradili i zahvalili voditeljima i članovima oba zbora koji nedjeljama i blagdanima svojim pjevanjem pomažu kako bi liturgijska slavija vjernike uzdigla u obzorja nebeskoga. (J. Krpeljević)

Ukorak s liturgijskim vremenom

LITURGIJSKA GODINA B

Piše: Josip Krpeljević

NEDJELJA SVETE OBITELJI

Starozavjetni mudrac Sirah u prvom čitanju današnjeg blagdana donosi sažetak biblijskog poimanja obitelji i odnosa među njezinim članovima. Premda je obitelj kao povijesna stvarnost podložna promjenama, ipak temeljne vrijednosti i obiteljske kreposti, a to su ljubav roditelja međusobno i prema djeci, poslušnost djece roditeljima i međusobna bratska ljubav te međusobno poštovanje svih članova obitelji, ostale su nepromijenjene, jer je Bog, vječni i nepromjenjivi, tvorac obitelji. Pripjevni psalam „Blago svima koji se boje Gospodina“ govori o blaženstvu koje uživa svatko tko s vjeronom prihvaća obitelj kao Božje djelo. Strah je ovdje nešto pozitivno,

to je onaj osjećaj kad se bojimo povrijediti voljenu osobu, strah da ne prihvatimo ponudu Božjeg milosrđa. Apostol Pavao u drugom čitanju poziva nas da podnosimo jedni druge praštajući. Praštati jedni drugima zapravo znači jedni drugima iskazivati milosrđe. Evangeoski ulomak govori o hodočašću dvanaestogodišnjeg Isusa u Jeruzalem i njegov boravak u Hramu bez znanja njegovih roditelja. Time je roditeljima svih vremena upućena poruka da njihovo dijete nije samo njihovo, da ne pripada samo i isključivo njima, nego da ono najprije pripada Bogu. ■

DRUGA NEDJELJA PO BOŽIĆU

I ove nedjelje u prvom čitanju ponovno nam progovara mudri Sirah i kaže da se Mudrost Božja nastanila na Sionu i ukorijenila u Božjem narodu. Starozavjetne tekstove o Mudrosti crkvena je predaja čitala misleći na Mariju i Isusa. Marija je opjevana i predstavljena u liturgiji kao „Priestolje Mudrosti“. Na njoj se počinju pokazivati „čudesna Božja djela“ koja će Duh dovršiti u Kristu i Crkvi (KKC 721). Isus Krist je utjelovljena mudrost Božja. Pripjevni psalam govori o Riječi Božjoj koja je objavljena Izraelu. Kad god u Bibliji čitamo riječ Izrael, mi kršćani možemo to primijeniti na Crkvu kao novi Izrael, novi narod Božji. Proslav poslanice Efežanima govori o našem izabranju u Kristu od strane Očeve ljubavi i o našem posinstvu. Isusov Otac je i naš Otac. Duh mudrosti i objave pomaže nam spoznati bogatu slavu u baštini koja nam kao djeci Božjoj pripada, a to je vječni život u nebu. U proslavu Ivanova evanđelja objedinjen je starozavjetni govor o Božjoj riječi i mudrosti u Isusu Kristu, utjelovljenoj Riječi i Mudrosti Božjoj. Njegovom riječju prosvjetljeni i mi postajemo mudri te primamo moć postati djeca Božja. ■

BOGOJAVLJENJE

„Bogojavljenje je očitovanje Isusa kao Mesije Izraelova, Sina Božjega i Spasitelja svijeta“ (KKC 528). Prvo čitanje nam donosi Izajino viđenje kako na Obećanu zemlju, koja je zbog grijeha bila pokrivena tminom, dolazi svjetlost Božja. K toj svjetlosti sad koračaju svi narodi zemlje. U ovoj svetoj Godini milosrđa mnoštvo ljudi krenut će na hodočašće u oprosne crkve i svetišta, a to je zapravo znak njihova vjerničkog hoda u nebesku domovinu. Pripjevni psalam pjeva o Mesiji kralju čija će pravda i vladavina biti iskazivanje milosrđa ubogu i siromahu. Ulomak poslanice Efežanima govori o otkrivenju dosad skrivenog otajstva, a to je da pagani više nisu isključeni,

nego su i oni subaštini i sudionici obećanja u Kristu Isusu. „Bogojavljenje očituje kako u obitelj praotaca ulazi veliko mnoštvo naroda, postizujući izraelsko dostojanstvo“ (KKC 528). Evangeoski ulomak u središte stavlja dijete Isusa kojem se mudraci s Istoka dolaze pokloniti. U odnosu prema tom djetetu određuje se nečija ludost (Herod) ili nečija mudrost (mudraci s Istoka). To isto vrijedi i za nas danas. Božićni blagdani svake godine nova su prigoda da preispitamo naš odnos prema djetetu, prema novom životu koji nam Bog kroz obitelj daruje. ■

KRŠTENJE GOSPODINOVO

Knjigu proroka Izaije neki biblijski stručnjaci nazivaju „petim evanđeljem“, jer se ono što se u njoj govori lako može dovesti u vezu s događajima iz Isusova života. Očit dokaz tome su, između ostalog, i tzv. pjesme o Sluzi Jahvinu u kojem su kršćani odmah prepoznali Krista Gospodina. Danas u prvom čitanju imamo ulomak iz prve pjesme koja govori o Sluzinu pomazanju Duhom Svetima, da napućenim ljudima donese pravdu i milosrđe Božje. Pripjevni psalam veliča slavu „Gospodina nad vodama“, govor koji nas kršćane podsjeća na vodu krštenja. Ulomak iz Djela apostolskih donosi Petrov govor na Duhove o Kristovu pomazanju Duhom Svetim i

snagom. Krist je prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao davao; drugim riječima, svima je iskazivao Božje milosrđe. Dok opisuje Isusovo krštenje na Jordanu, evangelist Luka naglašava da se to dogodilo u vrijeme kad je narod bio u iščekivanju spasenja. Čovječanstvo je uvijek u nekom iščekivanju i ta su očekivanja redovito prolazne naravi. Jedini koji može u potpunosti ispuniti ljudsku čežnju za spasenjem je Krist Gospodin. On je nakon svog krštenja na Jordanu započeo svoje mesijansko poslanje, a to je čovjeku donijeti trajno i konačno spasenje. ■

DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju iz Knjige proroka Izaije savez Boga i naroda slikovito je prikazan bračnim odnosom muža i žene. Tako je kršenje saveza od strane naroda slično preljubu i rastavi, a obraćenje naroda od grijeha i ponovno uspostavljanje prijateljstva s Bogom uspoređeno je s oživljavanjem bračne ljubavi i bračnim pomirenjem. Pripjevni psalam poziva na hvalu i na navješćivanje Božjih čudesa. Bog je čudesan u svom milosrđu. U novozavjetnom čitanju iz Prve poslanice Korinćanima slušamo kako je naš Bog darežljiv i kako nas obdaruje različitim darovima. Svatko tko je primio određene Božje darove, a nazivamo ih karizmama, ne smije ih sebično zadržati za sebe, nego ih treba staviti u službu drugima, u službu zajednice. Evangeoski ulomak opisuje prvo Isusovo čudo na svadbi u Kani Galilejskoj. Kontekst ženidbe nije tek usputna izvanjska okolnost u kojoj je Isus započeo svoje mesijansko poslanje, već on ima duboko teološko značenje i bremenit je porukom da je Bog u Isusu Kristu započeo proces pomirenja s grješnim čovječanstvom i da je to razlog za veliku radost, štoviše, za pravu svadbenu gozbu koja je predokus eshatološke gozbe Jaganjčeve na nebesima. ■

ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

U starozavjetnom čitanju slušamo o pozivu proroka Jeremije. Jedna od najvažnijih značajki proroka je neustrašivost pred protivnicima Božjim koji ga žele ušutkati. Pripjevni psalam je svojevrsna molitva proroka. Svaki kršteni katolik je prorok, dionik Kristove proročke službe, poslan navješćivati Božju pravdu, koja je zapravo milosrđe. Novozavjetno čitanje donosi nam glasoviti Pavlov Hvalospjev ljubavi. Gdje se god u tekstu nalazi riječ ljubav slobodno možemo pročitati milosrđe jer u biblijskoj terminologiji tim se dvjema riječima označuje bit Božjeg odnosa prema nama, a to je milosrdna ljubav, ljubav koja ne ostaje samo na razini apstraktnog osjećaja, nego se pretvara u konkretno dobročinstvo, u ono što nazivamo karitativna ljubav. Evangeoski ulomak donosi epilog Isusova nastupa u nazaretskoj sinagogi. Na početku mu svi povlađuju i dive se milini njegovih riječi. Da je Isus ostao na toj razini i nastavio govoriti ono što ljudima miluje uši, bio bi slavljen i prihvaćen. Ali kad je prešao na konkretno značenje, kad im je pokazao svu zahtjevnost navješćene riječi, a osobito kad im je pokazao kako oni zapravo ne provode riječ Božju u život, oni se puni gnjeva okreću protiv njega i žele ga nasiljem ukloniti. Tu već vidimo nagovještaj onoga konačnog odbacivanja Božje riječi koja će se dogoditi u Isusovoj muc i smrti. Ali nasilje neće imati konačno riječ, nego pobjeda Božje ljubavi i milosrđa. ■

TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju iz Knjige Nehemijine imamo opis liturgijskog okupljanja naroda, koji je prototip kršćanskog misnog slavlja. Sabrani narod najprije sluša navješćaj Božje riječi (misna čitanja), potom sluša njezino tumačenje (propovijed) da je razumije i po njoj počne živjeti u svakodnevnom životu. Reakcija naroda na navješćenu Božju riječ su suze. Zašto suze? To su suze kajanja što nisu živjeli po Božjoj riječi, one su znak obraćena srca, i te se suze na koncu slavlja pretvaraju u radost blagdanske gozbe. Pripjevni psalam je pohvala Božjem zakonu jer on srce sladi, dušu krijepi, oči i pamet prosvjetljuje. U ulomku iz Prve poslanice Korinćanima apostol Pavao opisuje Crkvu kao otajstveno tijelo Kristovo, kao živi organizam u kojem je svaki pojedini krštenik ud toga Kristova tijela. Lukin evangeoski ulomak opisuje Isusov javni nastup u nazaretskoj sinagogi. On, vječna Očeva Riječ, čita riječ Božju zapisanu u knjizi proroka Izaije. Kakav prizor! Mesija proglašava da je došao čas njegova spasonosnog poslanja. I u naše vrijeme snagom te iste Božje riječi proglašena je godina milosti Gospodnje, Godina milosrđa. Radujmo se zbog toga! ■

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

Prošle nedjelje slušali smo o pozivu proroka Jeremija, a ove slušamo o pozivu proroka Izaije. Prorok Izaija je svjestan svoj grješnosti, zna da su njegove usne nečiste i da kao takve nisu dostojne navješćati svetu i uzvišenu Božju riječ. No, on biva oslobođen svoje grješnosti, biva pročišćen vatrom, što je slikoviti način da se kaže da je na sebi iskustvo Božje milosrđa. I sad on sâm postaje svjedokom Božje dobrote, milosrđa i praštanja, tako da prihvaća poslanje da bude navjestitelj Božjeg milosrđa. Pripjevni psalam zahvala je za primljeno milosrđe. Premda su mu usne nečiste, molitelj osjeća da je Bog čuo riječi njegovih usta i uslišio ga, to jest iskazao mu milosrđe. Pavao, također veliki svjedok Božjeg milosrđa, od progonitelja Crkve postao je njezin apostol. Evo kako treba odgovoriti na veliki dar Božjeg milosrđa! Kao Izaija, kao psalmist, kao Pavao i toliki drugi. U evangeoskom ulomku slušamo o pozivu prvih učenika. I tu vidimo da se Božje milosrđe ne zaustavlja pred ljudskim grijehom. Grješnik ne može stajati pred pravdom Božjom. Zato Petar kaže: „Idi od mene, Gospodine, grješan sam čovjek“, zato se grješnik skriva pred Bogom (usp. Adam u raji zemaljskom nakon grijeha također se pokušao sakriti pred Bogom). Međutim, Isus svojim blagim ohrabrenjem „Ne boj se“ milosrdem Božjim raspršuje strah kod grješnika. ■

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega
GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević
UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić
LEKTOR: Miroslav Paulić • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak
TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047
ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega
Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

Kći Valentina glavna je psalmistica u župi

Piše i snimila: Ljiljana Marić

Zdravko Peroutka, 63-godišnji umirovljenik iz Župe sv. Petra i Pavla u Kaptolu već pola stoljeća pjeva u crkvi. Sve je počelo tako što ga je župnik kao osnovnoškolca poslao na kor da gazi mijeh orgulja. Crkvena pjesma ušla mu je pod kožu i više bez pjevanja nije mogao. Kada se oženio i njegova supruga Mira krenula je s njim na kor. Tako njih dvoje već 38 godina zajedno pjevaju u kaptolačkom crkvenom zboru. Onda je došlo i vrijeme da su i svoju djecu počeli voditi sa sobom, Josipa koji je kao osnovnoškolac čak i svirao u crkvi, zatim Valentinu i Miroslava.

„Kako nije bilo dječjeg zbora, već sam u osnovnoj školi pjevala u velikom crkvenom zboru. Na studiju učiteljstva naučila sam note i svirati klavijature. Prije dvije godine naš voditelj zbora Josip Prajz nagovorio me da počnem pjevati psalme. Imala sam užasnu tremu i to cijeli tjedan prije svog prvog pjevanja psalma. Kad se sad sjetim, uopće ne znam kako sam to otpjevala. Nakon toga je bilo sve lakše i lakše. Inače sam prvi glas ili sopran“, ističe Valentina Pranjčić, 35-godišnja učiteljica iz Kaptola koja je danas glavna psalmistica u crkvi.

Zahvaljujući njoj, ali i vjeroučiteljici Ljubici Maljur, u kaptolačkoj crkvi svake se nedjelje pjeva psalam što je danas već rijetkost. Josip Prajz cijelu obitelj ističe kao uzor po njihovoj predanosti i marljivosti, ali i kao podršku koju pružaju jedni drugima. „Valentina jako brzo uči nove melodije i s lakoćom čita note. Ima lijepu boju glasa, ništa ne forsira, sve je kod nje prirodno. Nikada ne odbija zadatke.“ objašnjava zborovođa Josip.

Stopama djeda i bake, odnosno mame, krenula je i desetogodišnja Petra koja je još kao predškolkolka počela pjevati u dječjem zboru, a od ove školske godine pridružio se i njezin brat prvašić

Karlo. Kada poraste u zboru će se sigurno naći i trogodišnja kći Rita.

„Većinu psalama sam već pjevala, a neke znam i napamet. Uglavnom se subotom poslijepodne kod kuće uz klavijature pripremam za pjevanje nedjeljnog psalma.“ kaže Valentina kojoj je najdraži psalam „Gospodin je pastir moj“, a slijede „Blagoslavljat ću ime tvoje dovijeka“ i „Hvali dušo moja Gospoda“. Njezina majka Mira u crkvi se ne osjeća kao u crkvi ako se ne pjeva najdraža joj pjesma „Zdravo Djevo, kraljice Hrvata“ dok je njezinom suprugu najdraža pjesma „U slavu svetog Srca“. Ova raspjevana obitelj jed-

na je od zaslužnijih za liturgijsku ljepotu misnih slavlja u kaptolačkoj crkvi.

Udruga „Bukovica u srcu“ čuva tradiciju u staroj župnoj kući

Članice Udruge isheklale božićni nakit za crkvu

Piše i snimila: Višnja Mikić

Zeleći sačuvati od zaborava uzrečicu svog dugogodišnjeg i plemenitog župnika, Alojzija Staneka, koji je za života govorio kako mu je „Bukovica u srcu“, u Novoj Bukovici je prije 10 godina osnovana Udruga žena „Bukovica u srcu“. Dobile su na korištenje staru župnu kuću koju su pretvorile u vrijedan zavičajni kutak. U jednoj prostoriji sačuvani su stari predmeti poput kreveta i ormarića, u drugoj vrijedne stare knjige, a u jednoj sjećanja na stare obrte u Bukovici, na vrijeme kada su imali dvije brijačnice, tri postolara, krojače, stolare, zidare, kovače, čak fotografe i licitare. Kako su nam rekla predsjednica Udruge Slavica Čizmar i tajnica Marijana Kiš, četrdesetak članica željelo je sačuvati

kulturnu baštinu općine i župe, običaje i obrte koji izumiru, prikazati vrijeme starog, nekadašnjeg življenja. Čuvarice zavičajnog blaga zahvalne su župniku Staneku, općini, školi, župi i sadašnjem župniku, Mariju Matijeviću, vatrogascima i svima koji im pomažu u očuvanju tradicije. Napravili su nadstrešnicu i zaštitili tako poklonjenu vršalicu bez koje je nekada bila nezamisliva žetva. U mjesnom centru dva su stara, ali obnovljena hambara – kuhinja za baku i mali obrtnički hambar za djeda, zatim stari plot, bunar i još puno toga. Sačuvano je i sjećanje na staru ciglanu s prijesnom, a kasnije pečenom ciglom, drvene sumporače (šprice), burad za vino i mnogo drugih vrijednih stvari. Povremeno organiziraju i radionice na kojima žele mlade učiti kako se nekada radilo i živjelo, ali i družilo.

Članice Udruge, u suradnji sa župom, izrađuju nakit pred Božić, obilaze stare, nemoćne i osamljene. Na ovaj Isusov poziv odazvala se i škola koja sve više potiče mlade na susrete sa starima nemoćnima. Za borove u crkvi članice Udruge izrađuju kuglice i nakit od prirodnih materijala. Tako su za obljetnicu župe izradile 300 kuglica za borove, a tu je i bor okićen isključivo heklanim nakitom, pa tako, kažu, crkva za Božić miriše slavonski čak i štirkom.

